

GŁOS

KATOLICKI

VOIX CATHOLIQUE

Nr 26/2018 (2731) Rok LX 29.7-5.8.2018

I Bóg nade mną
a świat u stóp...
podczas wakacyjnych
wędrowek i zachwyków

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

101 W. 524 011 0000

Domy Polskiej Misji Katolickiej we Francji zapraszają na wypoczynek

★ Niskie ceny ★ Zniżki dla dzieci ★ Dobra kuchnia polsko-francuska ★ Specjalne stawki dla grup
★ Domy prowadzone przez siostry zakonne ★ Wygodna lokalizacja ★ Kaplica w każdym domu

DINARD

www.mission-catholique-polonaise.net

tel. 02 99 46 71 71 e-mail: la.villa.vistule@gmail.com

WILLA „LA VISTULE”

Piękna plaża St. Enogat 2 kroki
od domu. Wiele atrakcji
Szmaragdowego Wybrzeża.

LOURDES

www.pmk Lourdes.blogspot.fr

tel.: 05 62 94 91 82 e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr

DOM BELLEVUE

Duchowe wzmocnienie w sanktuarium Matki Bożej.
Wycieczki górskie w malownicze Pireneje.

LA FERTÉ s/Jouarre

www.pmkjouarre.blogspot.fr

tel. 01 60 22 03 76 e-mail: pmk.laferte@free.fr

LA FERTÉ S/JOUARRE

Dom z dużym parkiem położony
nad Marną. Blisko Euro Disney-
land i atrakcje Paryża.

KORSYKA

www.maison-saint-hyacinthe.com

tel. 04 95 33 28 29 e-mail: mshcorse@yahoo.fr

DOM ŚW. JACKA

Słoneczne wakacje nad Morzem Śródziemnym.
Zwiedzanie Wyspy Piękności.

Telegram na sierpień

Polskie lato rozleniwia, ba... wolność rozleniwia – i wów-
czas rzychło stać się może balansowaniem nad krawę-
dzia, nad przepaścią, i beztroską bez granic, bezmyślną.
Stu je się baraszkowaniem bezrefleksyjnym, przełykając
przez palce piasek czasu, pod sierpniowym, bezchmur-
nym i ydarzącym się mogło, polskim niebem. Nie lubi-
my żel y prawić nam takie stetyczale kazania, morały
ex cathedra, grozić palcem historii; wskazywać kto wróg.
I jeszcze ta namolna naria, ja staroświeckiego patrio-
tyzmu, pełna martyrologii, Powstańców i patosu aka-
demii ku czci poległych bohaterów. To dypłomy, de-
moralizuje, nudzi, zniechęca, stępia jasność myślenia i samozachowaw-
czy instynkt polskij na jej pięknych dwudziestolennych... maślanych. Jak
włączyć im rozum trzeźwy a bez historii i yprzedzeń – yobrażnię od-
powiedzialności za dom, domowników... za Boga; poza najbliższy twit-
ter, facebook, fake news, YouTube i parę innych: polecznościowych wir-
tualistów z cyberprzestrzeni. W której nota bene łatwiej manipulować
garwiedzią – naszym rozumem, emocjami, mową i uczynkiem, ypro-
wadzić na manowce. I nie są to wcale tylko dziecinne gry kompute-
rowe, z których można bezkarnie uciec przed własną beztroską, głu-
potą, zdradą, zagładą i niewolą – wciskając „Enter” i resetując przegraną
przed chwilą rzeczywistość, tożsamość, polską rację stanu, polską duszę.
I pokryliłem się nad tą czarno-białą fotografią obok, gdzie nad dziecin-
ną twarzą z przeszłości... białą-czerwoną i paską na helmie za dużym
a na ramieniu jeszcze kotwica PW – Polska walcząca o wolność. PO.

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Sukces pomimo wszystko – str. 6
- | Na głębie! – str. 8
- | La barricade de Trump – str. 11
- | Nowy Sezon Rosyjski – str. 12
- | Szczyt przed upadkiem? – str. 14

Troska o trzeźwość Polaków

Apel Zespołu KEP ds. Apostolstwa Trzeźwości i Osób Uzależnionych

W naszym codziennym życiu, ale także w ojczyściej tradycji i kulturze, chleb zajmuje szczególne miejsce. Każdego dnia prosimy Boga Ojca: „chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj”. (...).

Zarówno chleb nasz codzienny, dzięki któremu karmimy nasze ciała, nabieramy sił fizycznych, jak i Eucharystia, która jest pokarmem na życie wieczne, dzięki której wzrastamy duchowo, to wspaniałe dary dane przez Boga na czas naszej ziemskiej pielgrzymki. Wielu z nas potrafi docenić je i owocnie z nich korzystać. Wielu jednak marnuje je w różny sposób i rezygnuje z nich. Zdarza się, że we właściwym wykorzystaniu chleba codziennego i Eucharystii przeszkadza... pijaństwo, uzależnienie od alkoholu, czy też inne zniewolenia. W domach, w których rodzice piją nadmiernie alkohol, często nie wystarcza pieniędzy na zaspokojenie podstawowych potrzeb, w tym

na zakup chleba. Grzeszne natogi oddalają ludzi także od źródła życia – od zjednoczenia z Jezusem w Eucharystii. Trzeba podkreślić z mocą, że pijaństwo i uzależnienia są przyczyną dotkliwego, niszczącego głodu fizycznego i duchowego.

Troska o trzeźwość Polaków jest fundamentem walki o niepodległość

Przeżywamy rok jubileuszu stulecia odzyskania niepodległości. Nasi przodkowie mieli aspiracje, aby wywyżścić Polskę z niewoli ku niepodległości. Odrodzenie niepodległej Polski wymagało ofiarnej walki i wytrwałej pracy na różnych polach. Wielu bohaterów tamtych czasów zdawało sobie sprawę, że troska o trzeźwość Polaków jest fundamentem walki o niepodległość. Stanowi także podstawę jej utrzymania. I chociaż sto lat temu spożywaliśmy zaledwie 1 litr czystego alkoholu rocznie na osobę, to troska o trzeź-

wość Narodu była priorytetem w działaniach wielu polskich patriotów, chociażby generała Józefa Hallera, abstynenta, aktywnego działacza na rzecz trzeźwości.

A jak jest dziś, po stu latach? Dzisiaj ze smutkiem, ale i z przerażeniem trzeba powiedzieć, że spożywamy 10 razy więcej alkoholu, niż wtedy. Przypomnijmy, że alkohol nie jest substancją konieczną do życia, dostępną zawsze i wszędzie. Jest substancją psychoaktywną, narkotykiem, który jest tak groźny, bo sprzedawany legalnie i prawie wszędzie.

Ojciec prof. Jacek Salij podkreślił, że „można (...) się zastanawiać, czy my na serio wierzymy w życie wieczne, jeśli tak niewiele czynimy dla stworzenia atmosfery spójnej, która skutecznie blokowałaby rozwój alkoholizmu. Przecież tu chodzi już nie tylko o to, że alkoholizm wprowadza wielki chaos w życie społeczne i jest źródłem nieszczęścia wielu rodzin; tutaj już chodzi wręcz o życie wieczne wielu spośród nas!”.

ciąg dalszy na str. 5

Włodzimierz Jętmajer, Kłosa zbóż

LITURGIA SŁOWA

XVII Niedziela zwykła Rok B

PIERWSZE CZYTANIE

2 KRL 4,42-44

Czytanie z Drugiej Księgi Królewskiej

Pewien człowiek przyszedł z Baal-Szalisza, przynosząc mężowi Bożemu, Elizeuszowi, chleba z pierwocin, dziesięć chlebów jęczmiennych i świeżego zboża w worku. On zaś rozkazał: „Podaj ludziom i niech jedzą”. Lecz sługa jego odrzekł: „Jakże to rozdzielić między stu ludzi?” A on odpowiedział: „Podaj ludziom i niech jedzą, bo tak mówi Pan: «Nasyć się i pozostawiaj resztki»”. Potożył, więc to przed nimi, a ci jedli i pozostawili resztki, według słowa Pańskiego.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Otwierasz rękę, karmisz nas do syta.

DRUGIE CZYTANIE

EF 4,1-6

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: Zachęcam was ja, więzień w Panu, abyście postępowali w sposób godny powołania, jakim zostaliście wezwani, z całą pokorą i cichością, z cierpliwością, znosząc siebie nawzajem w miłości. Usiłujcie zachować jedność Ducha dzięki więzi, jaką jest pokój. Jedno jest Ciało i jeden Duch, bo też zostaliście wezwani w jednej nadziei, jaką daje wasze powołanie. Jeden jest Pan, jedna wiara, jeden chrzest. Jeden jest Bóg i Ojciec wszystkich, który jest i działa ponad wszystkimi, przez wszystkich i we wszystkich.

EWANGELIA

J 6,1-15

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Jezus udał się za Jezioro Galilejskie, czyli Tyberiadzkie. Szedł za Nim wielki tłum, bo widziano znaki, jakie czynił na tych, którzy chorowali. Jezus wszedł na wzgórze i usiadł tam ze swoimi uczniami. A

Rombout van Troyen – Cudowne rozmnożenie chleba

zbliżało się święto żydowskie, Pascha. Kiedy więc Jezus podniósł oczy i ujrzał, że liczne tłumy schodzą się do Niego, rzekł do Filipa: „Skąd kupimy chleba, aby oni się posilili?” A mówił to wystawiając go na próbę. Wiedział, bowiem, co miał czynić. Odpowiedział Mu Filip: „Za dwieście denarów nie wystarczy chleba, aby każdy z nich mógł, choć trochę otrzymać”. Jeden z uczniów Jego, Andrzej, brat Szymona Piotra, rzekł do Niego: „Jest tu jeden chłopiec, który ma pięć chlebów jęczmiennych i dwie ryby, lecz cóż to jest dla tak wielu?” Jezus, zatem rzekł: „Każcie ludziom usiąść”. A w miejscu tym było wiele trawy. Usiedli, więc mężczyźni, a liczba ich dochodziła do pięciu tysięcy. Jezus, więc wziął chleby i odmówiwszy dziękczynienie, rozdał siedzącym; podobnie uczynił i z rybami rozdając tyle, ile, kto chciał. A gdy się nasycili, rzekł do uczniów: „Zbierzcie pozostałe ułamki, aby nic nie zginęło”. Zebrali, więc i ułomkami z pięciu chlebów jęczmiennych, które zostały po spożywających, napełnili dwanaście koszyków. A kiedy ci ludzie spostrzegli, jaki cud uczynił Jezus, mówili: „Ten prawdziwie jest prorokiem, który miał przyjść na świat”. Gdy więc Jezus poznał, że mieli przyjść i porwać Go, aby Go obwołać królem, sam usunął się znów na górę. □

LITURGIA SŁOWA

Święto Przemienienia Pańskiego

PIERWSZE CZYTANIE

DN 7,9-10.13-14

Czytanie z Księgi proroka Daniela

Patrzałem, aż postawiono trony, a Przedwieczny zajął miejsce. Szata Jego była biała jak śnieg, a włosy Jego głowy jakby z czystej wełny. Tron Jego był z ognistych płomieni, Jego kota – płonący ogień. Strumień ognia się rozlewał i wyptywał od Niego. Tysiąc tysięcy służyło Mu, a dziesięć tysięcy po dziesięć tysięcy stało przed Nim. Sąd zasiadł i otwarto księgi. Patrzałem w nocnych widzeniach: a oto na obłokach nieba przybywa jakby Syn Człowieczy. Podchodzi do Przedwiecznego i wprowadzają Go przed Niego. Powierzono Mu panowanie, chwałę i władzę królewską, a służyły Mu wszystkie narody, ludy i języki. Panowanie Jego jest wiecznym panowaniem, które nie przemienie, a Jego królestwo nie ulegnie zagładzie.

Przemienienie Pańskie – parafia Tanowo

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Pan wywyższony króluje nad ziemią

DRUGIE CZYTANIE

2 P 1,16-19

Czytanie z Drugiego Listu św. Piotra Apostoła

Najmilsi: Nie za wymyślonymi, bowiem mitami postępowaliśmy wtedy, gdy daliśmy wam poznać moc i przyjście Pana naszego Jezusa Chrystusa, ale nauczaliśmy, jako naoczni świadkowie Jego wielkości. Otrzymał, bowiem od Boga Ojca cześć i chwałę, gdy taki oto głos Go doszedł od wspaniałego Majestatu: „To jest mój Syn umiłowany, w którym mam upodobanie”. I słyszeliśmy, jak ten głos doszedł z nieba, kiedy z Nim razem byliśmy na górze świętej. Mamy jednak mocniejszą, prorocką mowę, a dobrze zrobicie, jeżeli będziecie przy niej trwali jak przy lampie, która świeci w ciemnym miejscu, aż dzień zaświta, a gwiazda poranna wzejdzie w waszych sercach.

EWANGELIA

Mk 9,2-10

Słowa Ewangelii wg św. Marka

Jezus wziął z sobą Piotra, Jakuba i Jana i zaprowadził ich samych osobno na górę wysoką. Tam przemienił się wobec nich. Jego odzienie stało się lśniące białe tak, jak żaden folusznik na ziemi wybielić nie zdoła. I ukazał się im Eliasza z Mojżeszem, którzy rozmawiali z Jezusem. Wtedy Piotr rzekł do Jezusa: „Rabbi, dobrze, że tu jesteśmy; postawimy trzy namioty: jeden dla Ciebie, jeden dla Mojżesza i jeden dla Eliasza”. Nie wiedział, bowiem, co należy mówić, tak byli przestraszeni. I zjawił się obłok, ostanający ich, a z obłoku odezwał się głos: „To jest mój Syn umiłowany, Jego słuchajcie”. I zaraz potem, gdy się rozejrzeli, nikogo już nie widzieli przy sobie, tylko samego Jezusa. A gdy schodzili z góry, przykazał im, aby nikomu nie rozpowiadali o tym, co widzieli, zanim Syn Człowieczy nie powstanie z martwych. Zachowali to polecenie, rozprawiając tylko między sobą, co znaczy powstać z martwych. □

Troska o trzeźwość Polaków ciąg dalszy ze str. 3

Pijaństwo zagraża także osiągnięciu wielu ambitnych celów narodowych. Chcemy, by rodziło się więcej dzieci w stabilnych rodzinach. Tymczasem alkohol to jedno z największych zagrożeń dla rodziny, to źródło rozwodów i przemocy. Chcemy rozwijać się gospodarczo, a jednocześnie co roku marnotrawimy miliardy z powodu nadmiernego spożycia alkoholu. Mamy ambicję być społeczeństwem zdrowym, a alkohol powoduje liczne choroby, w tym nowotwory. Alkohol odbiera rocznie życie tysiącom Polaków. Chcemy być społeczeństwem praworządnym, tymczasem nadużywanie alkoholu jest jednym z głównych czynników popełniania przestępstw, zwłaszcza tych najcięższych.

Ta diagnoza musi skłonić do refleksji i działania. Abstynencja to pójście drogą proroków dobra. To wielkie błogostawieństwo dla każdego z nas, dla naszych bliskich, dla naszej ojczyzny. To podstawa szczęścia w małżeństwie i rodzinie. To warunek panowania nad sobą. Człowiek nietrzeźwy schodzi z drogi błogostawieństwa i życia. Zaczyna dręczyć siebie i swoich bliskich. Zwykle wikła się też w coraz większe zło moralne. Bez trzeźwości nie potrafimy naśladować Jezusa i iść drogą świętości. Jeżeli chcemy być dojrzałymi chrześcijanami, musimy zachować trzeźwość w myśleniu i postępowaniu.

Narodowy Program Trzeźwości szansa dla naszej Ojczyzny

W jubileuszowym roku odzyskania niepodległości ogłosiliśmy Narodowy Program Trzeźwości, który jest owocem Narodowego Kongresu Trzeźwości z 2017 r.

Narodowy Program Trzeźwości to zadanie rozpisane na całe pokolenie. To program, który ma promować abstynencję i umiar, i doprowadzić do zmniejszenia przynajmniej o połowę ilości spożywanego alkoholu. Chodzi też o zmianę mentalności w tej dziedzinie. Narodowy Program Trzeźwości wskazuje na zadania Kościoła, rodziny i państwa w trosce o abstynencję wielu i o trzeźwość wszystkich. Narodowy Program Trzeźwości jest potrzebny, abyśmy dalej istnieli jako Naród. Program ten nie jest jednak lekiem, ale receptą. Sam program nie wystarczy. Trzeba go trzeba konsekwentnie realizować. Wówczas przyniesie oczekiwane rezultaty.

Musimy pamiętać, że nawet najlepsze prawo, profesjonalne programy profilaktyczne i terapeutyczne nie zadziałają „własną mocą”, w sposób automatyczny. Potrzebni są ludzie, którzy – ofiarnie, mądrze i wytrwale – podejmą służbę w tym zakresie. W Kościele, w rodzinach, we władzach mamy wiele osób kompetentnych, zatroskanych o trzeźwość Narodu. Współpraca i integracja wysiłków ma szansę przyczynić się do powstania ruchu społecznego „Ku trzeźwości Narodu”, powstania narodowej koalicji ludzi dobrej woli – małżonków i rodziców, księży, psychologów i pedagogów, polityków i samorząd-

dowców, ludzi kultury i mediów – na rzecz troski o trzeźwość naszego społeczeństwa.

Każdy z nas musi się przekonać, że wobec nadużywania alkoholu nie jesteśmy bezradni i że w normalnym społeczeństwie nie może być przymusu picia i pielęgnowania zwyczajów pijackich. Troska o pomyślność Ojczyzny wymaga od wszystkich zaangażowania w naprawę dramatycznej sytuacji spowodowanej pijaństwem i alkoholiżmem. Ok. milion osób jest uzależnionych, a 3 mln pije ryzykownie i szkodliwie. Statystyki wskazują, że 18% Polaków, których można nazwać głównymi „dostawcami problemów”, wypija aż 70% spożywanego w kraju alkoholu, czyli ponad 33 l. czystego alkoholu w ciągu roku! Niestety, narzucają oni pozostałym swój niszczący styl życia. Z tym musimy skończyć. Chcemy jednak podkreślić, że nie proponujemy prohibicji, lecz radosne życie w prawdziwej wolności, której nie ma bez trzeźwości.

Musimy bezwzględnie przestrzegać wymogu pełnej abstynencji wśród dzieci i młodzieży do pełnoletniości oraz formować takich ludzi dorosłych, którzy żyją w trzeźwości, czyli są abstynentami, bądź sięgają po alkohol jedynie w symbolicznych ilościach i wyłącznie wtedy, gdy z jakichś względów nie są zobowiązani do abstynencji.

Troska o trzeźwość to jeden z filarów duszpasterstwa w Polsce. Miłość Chrystusa przynagla zwłaszcza kapłanów, do ratowania naszego Narodu przed plagą nietrzeźwości. Kościół zawsze będzie się troszczył o trzeźwość Narodu, gdyż jest ona warunkiem trwania w przyjaźni z Bogiem, a także warunkiem respektowania Dekalogu i uczciwego wypełniania podjętych zobowiązań w małżeństwie i rodzinie, w pracy zawodowej, parafii, środowisku i państwie. Ważne jest tworzenie i wspieranie grup modlitewnych w intencji trzeźwości, a także tworzenie nowych i aktywizacja już istniejących bractw i stowarzyszeń abstynenckich. Cenną rzeczą jest wspieranie grup Anonimowych Alkoholików oraz grup Al-Anon, a także promowanie na wskroś przeciw chrześcijańskiego Programu Dwunastu Kroków, który ludzi uzależnionych czy współuzależnionych prowadzi od kryzysu do świętości. Cenne jest włączanie coraz większej liczby dzieci i młodzieży w Dziecięcą Krucjatę Niepokalanej, ruch Światło-Życie, czy inne ruchy istniejące w Kościele, a coraz więcej dorosłych w Krucjatę Wyzwolenia Człowieka. Ważne jest organizowanie spotkań modlitewnych, pielgrzymek, a także rekolekcji trzeźwościowych.

Ogromna odpowiedzialność stoi także przed władzami państwowymi i samorządowymi. Z nadzieją przyjmujemy ostatnie zmiany regulacji prawnych, które są początkiem do odważniejszej ochrony trzeźwości. To jednak wciąż zbyt mało. Regulacje prawne w różnych krajach mówią nam wprost: nadużywanie alkoholu można ograniczyć poprzez: zakaz reklamy i innych form promocji alkoholu, ograniczenie punktów i czasu jego sprzedaży, a także ograniczenie ekonomicznej dostęp-

ności alkoholu. Konieczna jest w Polsce także konkretna, profesjonalna pomoc dla miliona dzieci żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym. Z przerażeniem patrzymy na dane z badań mówiące o tym, że po alkohol sięgają coraz młodsze dzieci. Trzeba ten trend zatrzymać. Nie wolno też tolerować łamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim. Bł. ks. Bronisław Markiewicz ostrzegał dramatycznie: „Zdrajcą narodu i wiary jest ten, kto dzieci i młodzież chciałby wychować ze szklanką piwa lub kieliszkiem wina w ręku.”

Jako obywatele musimy odważnie mobilizować kandydatów w wyborach parlamentarnych i samorządowych, aby w swoich programach i deklaracjach wpisywali ochronę trzeźwości. Nie akceptujemy liderów społecznych, którzy nadużywają alkoholu. To jeden z warunków budowania spokojnych, bezpiecznych i rozwijających się lokalnych wspólnot, a także dostatniej Ojczyzny.

Sto dni abstynencji na stulecie odzyskania niepodległości

Co roku prosimy o przeżycie sierpnia bez alkoholu. Jednak w tym jubileuszowym roku chcemy zaprosić do ambitniejszego działania, Czas od 4 sierpnia do 11 listopada 2018 r. to 100 dni. Niech będzie to 100 dni abstynencji. Sto dni abstynencji na stulecie odzyskania niepodległości przez Polskę. Wolność kosztowała życie tak wielu Polaków. My dzisiaj nie musimy za Polskę umierać. Ale by chronić wolność i wspierać rozwój Polski, musimy sobie wyznaczać ambitne cele. Jednym z nich jest ochrona trzeźwości. Jan Paweł II mówił nam, że „prawdziwy egzamin z wolności jest dopiero przed nami”. To prawda. Nie możemy zawieść w tej tak ważnej sprawie. Dlatego podejmijmy to wezwanie: 100 dni abstynencji na stulecie niepodległości. To jest naprawdę egzamin z wolności i miłości do Ojczyzny!

Musimy zrozumieć, że dla nas wybita godzina zmagania o wolność. Że znajdujemy się w szczególnym czasie, że od krzewienia trzeźwości zależeć będzie przyszłość Kościoła i naszej Ojczyzny. Przez bezinteresowny dar abstynencji wielu do trzeźwości wszystkich!

Prośmy Maryję, Królową Polski, by wspierała nas w szlachetnych postanowieniach dobrowolnej abstynencji, podejmowanej z miłości do bliźnich i naszej Ojczyzny. Niech Polska będzie narodem ludzi trzeźwych, prawdziwie wolnych, dla których hasło: „Bóg. Honor. Ojczyzna” będzie wielkim wyzwaniem w codziennej pracy dla dobra rodzin, Kościoła i całej uświęconej Ojczyzny. □

bp Tadeusz Bronakowski – przewodniczący Zespołu ds. Apostolstwa Trzeźwości i Osób Uzależnionych

Sukces pomimo wszystko

Wojciech Turek

Z sondaży i opinii publicznej w Polsce wynika, że niedawna nowelizacja przez Sejm ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, dokonana pod naciskiem wpływów międzynarodowych, nie przełożyła się na spadek notowań Prawa i Sprawiedliwości.

Partia, która najpierw głosiła hasło „wstawania z kolan”, a od niedawna zaczyna cofać się, pomimo tej prestiżowej porażki nie traci na popularności. Dlaczego tak się dzieje?

Nie mam wątpliwości, że narracja zwolenników rządzącego obozu politycznego brzmi dla wielu Polaków bardziej przekonująco. Przed kilku laty mówiono, że Donald Tusk rządzi, ponieważ nie ma z kim przegrać. Obecnie mamy do czynienia z podobną sytuacją. PiS nie ma z kim przegrać.

Zmiana ustawy o IPN po wielkiej międzynarodowej awanturze, stanowi dla wielu Polaków namacalny, niepodważalny i bezdyskusyjny dowód, że Polska nie jest w pełni suwerennym państwem. Rząd musiał się wycofać, ale czy w Polsce istnieje partia, która po dojściu do władzy, potrafiłaby przeciwstawić się wielkim tego świata? Oczywiście, że aktualnie takiej partii na ma na scenie politycznej. Partie opozycji, na czele z Platformą Obywatelską, przez lata łudziły Polaków fałszywą – jak się okazało – wizją rzeczywistości, w której mieliśmy dookoła szczyrych przyjaciół a stosunki z nimi opierać się miały na szczytnych zasadach. Teraz już

wiemy, że wcześniej nie słyszeliśmy o naciśkach międzynarodowych, ponieważ rząd PO-PSL w Warszawie wołał „nie wychylać się”. Teraz już wiemy, że pomimo głośnego epatowania przez liberatów hasłami poszanowania praw człowieka i praw narodowych, w realnej polityce obowiązuje prawo silniejszego. Kto jest silniejszy, ten dyktuje warunki. Wielu Polakom spadły łuski z oczu. Prawo i Sprawiedliwość okazało się zbyt słabe w konfrontacji z wielkimi tego świata, ale inne partie w Polsce nawet nie zauważały dotychczas, że istnieje jakikolwiek problem. Oto dlaczego, pomimo dokonania zmiany w ustawie o IPN, wyborcy nadal skłonni są zagłosować na partię, której narracja brzmi najbardziej przekonująco.

Drugą przyczyną utrzymywania się wysokiego poparcia dla Prawa i Sprawiedliwości jest rządowa polityka społeczna. Gdy obecnie rządząca partia zapowiadała uruchomienie programu 500+ i innych programów pomocowych skierowanych do mniej zamożnych, przeciętnych obywateli, wówczas liberalne partie, na czele z Platformą Obywatelską, podnosiły larum, że na dodatkowe wydatki w ramach pomocy publicznej nie

ma pieniędzy w budżecie, że zostanie zaciągnięta równowaga finansów publicznych, że pieniądze zostaną „przejedzone”. Dziś już wiemy, że nie sprawdziły się hłobowe zapowiedzi. Zwiększone wydatki zostały zrównoważone większymi wpływami budżetowymi, przede wszystkim poprawiła się ściągalskość podatku VAT. Bardziej wnikliwi obserwatorzy mogą zauważyć, że nie zajęto się podatkiem CIT, gdzie zmiany mogłyby uderzyć w wielkie korporacje międzynarodowe, wciąż wyprawdzające pieniądze z polskiej gospodarki. To prawda, ale znowu zadajmy pytanie: czy inne partie podnosiły problem ze ściągalskością podatków od osób więcej zarabiających i czy wskazywały na konieczność bardziej sprawiedliwego podziału dochodu narodowego? Jedynie PiS podnosił ten problem, akcentował, że po tylu latach przemian ustrojowo-gospodarczych, po tylu latach ciężkiej pracy milionów Polaków nadszedł czas, aby zwykli ludzie poczuli, że materialnie zaczyna im się lepiej powodzić.

Po ponad dwóch latach można wymienić szereg zmian określanych mianem „prospektywnych”. Nie tylko 500+ ale teraz dodatkowo 300+ (pieniądze na zakup rzeczy

Z KRAJU

- Prezydent Duda na szczycie NATO w Brukseli spotkał się m.in. z prezydentem USA Trumpem. Rozmowa miała dotyczyć m.in. kolejnych zakupów i doposażenia polskiej armii.
- W Warszawie odbył się III Szczyt Przewodniczących Parlamentów Państw Europy Środkowej i Wschodniej, którego tematem było wzmocnienie współpracy parlamentarnej dot. energetyki, polityki transportowej, międzynarodowej, migracyjnej, zrównoważonego rozwoju i przyszłego budżetu UE.
- Zgromadzenie Narodowe uczciło 550-lecie polskiego parlamentaryzmu i 100-lecie odzyskania niepodległości na specjalnej sesji na dziedzińcu Zamku Królewskiego. Uczestnicy uroczystości wysłuchali orędzia prezydenta. Politycy Nowoczesnej i PSL opuścili posiedzenie Zgromadzenia Narodowego tuż po rozpoczęciu, PO je całkowicie zbojkotowała, robiąc „alternatywne” spotkanie.
- Spór polityczny jest czymś naturalnym i nieuniknionym – stanowi istotę parlamentaryzmu; musi się jednak toczyć w granicach, które zakreśla poczucie odpowiedzialności za Rzeczpospolitą, która nakazuje powszechne respektowanie wyniku wyborów – mówił przed Zgromadzeniem prezydent Duda.
- 75. rocznica ludobójstwa Polaków na Wołyniu została uczczona wizytą prezydenta Dudy na miejscu jednej z kaźni na Ukrainie. Centralne uroczystości Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa na Wołyniu odbywały się w Warszawie.
- W tym samym czasie prezydent Ukrainy Poroszenko udał się do Sahrynja (Lubelskie), gdzie wziął udział w uroczystości upamiętnienia kilkuset Ukra-

inów pomordowanych podczas akcji przeprowadzonej w 1944 r. przez polskie podziemie zbrojne.

• Wzajemne relacje podsumował marszałek Senatu Karczewski, który stwierdził, że „Polska jest w dalszym ciągu bardzo otwarta na Ukrainę, lecz musimy budować nasze relacje na prawdzie”.

• Sondaż „prezydencki” wg Pollster: 32% badanych opowiedziałoby się za następną kadencją dla urzędującego prezydenta Dudy; 21% głosowałoby na b. premiera Tuska.

• Jasna Góra to symbol ducha, nadziei i polskości; to symbol obrony i oporu przed złem – mówił w niedzielę na Jasnej Górze premier Morawiecki podczas uroczystości 27. Pielgrzymki Rodziny Radia Maryja. Dodał, że fundament, na którym budowany jest nasz kraj stanowią polskie rodziny. W tym samym czasie swój „sabat” w Częstochowie urządziły środowiska LGTB, które usiłowały przejść w swojej „paradzie” pod Jasną Górę.

• Z udziałem prezydenta Dudy, od Mszy św. w kościele św. Wawrzyńca w Luzinie k. Wejherowa odbywał się XX Światowy Zjazd Kaszubów.

• W siedzibie PE w Strasburgu odbyła się debata dotycząca przyszłości UE, której głównym mówcą był premier Morawiecki. Podkreślał on m.in., że Unia targana w ostatnich latach kilkoma kryzysami, musi ponownie wsłuchać się w głos swych obywateli. Zdaniem premiera, jedyny realistyczny scenariusz na przyszłość Unii to „Europa ojczyzn”, czyli Europa współpracujących ze sobą państw członkowskich. Jednak w trakcie debaty, większość liderów frakcji parlamentarnych zajęła się krytykowa-

niem polskiego rządu za reformy wymiaru sprawiedliwości...

• Ekonomici Komisji Europejskiej podwyższyli prognozę wzrostu PKB Polski w 2018 r. do 4,6% z 4,3% prognozowanych wcześniej.

• Prezes Sądu Najwyższego Gersdorf przeszedł na emeryturę (sama twierdzi, że udawa się na urlop), ponieważ zgodnie z nową ustawą nie wystąpiła do prezydenta o przedłużenie możliwości dalszej pracy jako sędzia. Na jej następcę wyznaczono najdłuższego stażem sędziego lwulskiego. Szybko okazało się, że wojskowy w minionej epoce sędzia lwulski był m.in. w składzie orzekającym, który w 1982 r. skazał działaczy opozycji niepodległościowej, awansował w latach 80., był zaufanym człowiekiem służb PRL i nie przeszedł lustracji.

• Sejm, a później Senat przyjęły ustawę zakładającą przyspieszenie tempa wzrostu nakładów finansowych na publiczny system ochrony zdrowia, tak by nie mniej niż 6% PKB było przeznaczane na ten cel od roku 2024.

• Polska Grupa Zbrojeniowa i Leonardo Helicopters podpisały list intencyjny określający zasady współpracy w ramach programu AW249, czyli najnowszego śmigłowca bojowego będącego obecnie jeszcze na etapie prac projektowych.

• 18,8 mld zł wpłynęło w 2017 r. do budżetu z tytułu akcyzy od branży tytoniowej. Branża ta jest równie istotna dla handlu zagranicznego, a wyroby tytoniowe to blisko 11% wartości eksportu wszystkich produktów rolno-spożywczych. Ta „złota kura” zostanie wkrótce zarżnięta regulacjami unijnymi. □

potrzebnych dzieciom do nauki w szkołach), skrócenie wieku emerytalnego, podwyżki świadczeń dla osób niepełnosprawnych (kwotę jednego ze świadczeń podwyższono po raz pierwszy od 12 lat!), szybszy wzrost płacy minimalnej, zmiany w kodeksie pracy korzystne dla pracobiorców. Za tymi działaniami idą kolejne, wykonywane na szczeblu samorządowym przez polityków związanych z Platformą Obywatelską, którzy przez lata pletli androny, że jakoby nie ma środków pomocowych, że nie należy „szastać” pieniędzmi publicznymi. Na przykład w Gdańsku zdominowanym przez Platformę Obywatelską od 1 lipca dzieci i młodzież szkolna korzystają bezpłatnie z komunikacji miejskiej! Jeśli popatrzymy z bliska, kwoty udzielanej pomocy nie są (z wyjątkiem 500+ i wieku emerytalnego) znaczące, ale jeśli wszystkie te świadczenia zsumujemy, otrzymamy realnie naprawdę znaczące kwoty, dzięki którym poziom życia milionów Polaków staje się coraz bardziej godziwy. Wbrew temu, co zapowiadała liberalna opozycja, w wyniku wprowadzenia tych zmian budżet się nie zawalił, rozdawane środki nie zostały przejedzone, natomiast dzięki tymże zmianom żyjemy w społeczeństwie bardziej sprawiedliwym niż w poprzednim okresie. Oto dlaczego wyborcy wciąż popierają partię, która wprowadzi rewolucji nie dokonała i wielu zapowiadzanych cudów nie zrealizowała, ale jej narracja okazała się bliższa

prawdy od fałszywej narracji uprawianej przez opozycję – zapowiadającej wręcz katastrofę.

Można dalej wymieniać przykłady, kiedy po czasie wyszedł na jaw fałsz narracji lansowanej przez opozycję. Zapowiadano, że zamknięcie wielkich sklepów spowoduje katastrofę. Prozachodnia opozycja w tej sprawie nie popierała rozwiązań przyjętych od lat w Europie zachodniej. Oczywiście, wiemy już, że nie doszło do żadnej katastrofy. Wydaje się, że Polacy wcześniej czy później wykryją fałsz kolejnej narracji, czyli hysterii związanej ze zmianami w sądownictwie. Zgadzam się, że decydenci z Prawa i Sprawiedliwości stanowią niejednokrotnie wielce niedoskonałe ustawy, ale to nie dowodzi, że Polska przestała być państwem demokratycznym, jak przekonują nas opozycyjne autorytety. W gruncie rzeczy rzecz nie rozchodzi się o legalizm czy praworządność, ale o to, czyje będzie na wierzchu. Niektórym wpływowym siłom międzynarodowym nie podoba się to, że tracą wpływ w Polsce. Jeśli już oceniać zachowania i reakcje, to raczej liberalne partie opozycyjne w Polsce nie potrafią szanować reguł demokratycznych: nie godzą się z utratą wpływu, nie szanują decyzji podejmowanych przez większość, nie zachowują się roztropnie i odpowiedzialnie.

Reasumując, rząd Prawa i Sprawiedliwości popełnia wiele błędów i chyba nie będzie potrafił zrealizować ambitnych koncepcji stra-

tegicznych, zapowiadzanych przez Mateusza Morawieckiego. Z wielkich, szumnych deklaracji – jak oceniam – w tej kadencji niewiele wyniknie. Ale nawet te nieduże, dotychczas zrealizowane zmiany stanowią – zauważalny dla Polaków – krok we właściwym kierunku. Po upływie ponad dwóch lat nie ulega wątpliwości, że obecny rząd jest bliższy realiom i rzeczywistości społecznej w porównaniu do poprzednich rządów i w porównaniu z tym, co głosi obecnie liberalna opozycja. □

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Spotkanie przywódców Sojuszu Północnoatlantyckiego zostało zdominowane przez kwestię podziału obciążeń i wydatków na obronność. Prezydent USA Trump naciskał na europejskich sojuszników, m.in. Niemcy, by zwiększyły jak najszybciej nakłady na obronność do 2% PKB, a docelowo do 4%. Prezydent atakował też mocno budowę gazociągu Nordstream 2, który strategicznie uzależnia Niemcy i dużą część UE od Rosji. Berlin uchyła się od płacenia na obronność korzystając z amerykańskiego parasola ochrony, kupuje gaz z Rosji, a ta przeznacza z kolei niemieckie pieniądze na swoje zbrojenia – krytykował Trump.
- Po szczycie NATO i wizycie w Wielkiej Brytanii prezydent Trump spotkał się w Helsinkach z Putinem. Tematem rozmowy było bezpieczeństwo i handel.
- Brytyjski rząd opublikował Białą księgę dotyczącą przyszłych relacji z UE, proponując swobodę przepływu dóbr oraz współpracę w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, ale przy ograniczonej swobodzie świadczenia usług i przepływu osób.
- Brytyjska premier May ujawniła, że amerykański prezydent poradził jej, by „pozwała Unię Europejską, a nie rozpoczynała negocjacji” w sprawie wyjścia Wielkiej Brytanii ze Wspólnoty.
- Przywódcy 29 państw NATO zdecydowali, żeby zaprosić rząd Macedonii do negocjacji akcesyjnych. Po zmianie nazwy państwa na Północną Macedonię, swój sprzeciw wycofała po latach Grecja.
- Stan wyjątkowy w Turcji, który obowiązywał już blisko dwa lata, a wprowadzony po nieudanej próbie puczu, miał zostać zniesiony 18 lipca.

- Z sondażu opublikowanego przez „Bild am Sonntag” wynika, że poparcie dla CDU/CSU wynosi obecnie 30%, a dla SPD, która tworzy z partią Merkel tzw. wielką koalicję – 17%. 17% wynosi też poparcie dla antyimigranckiej AfD.
- Włochy nie wpuściły do swoich portów kolejnych statków z migrantami. Włoski rząd zapowiedział, że jeśli części migrantów nie przyjmą inne kraje UE, statki nie zostaną wpuszczone do włoskich portów.
- Tymczasem Włoski Sąd Kasacyjny orzekł, że apelowanie do imigrantów spoza UE, by „wracali do domu”, jest formą... rasizmu. Sędziowie to już nie kasta, ale osoby specjalnej troski.
- 42% ankietowanych Niemców chce, by wojska USA wycofały się z ich kraju. W Niemczech stacjonuje ok. 35 tys. amerykańskich żołnierzy. 37% stwierdziło, że żołnierze powinni pozostać. Polacy chętnie te bazy przyjmą...
- Zwaśnione od 20 lat Etiopia i Erytrea ogłosiły koniec stanu wojny. Przywódcy obu państw podpisali „wspólną deklarację pokoju i przyjaźni” kończącą konflikt i uzgodnili przywrócenie stosunków dyplomatycznych.
- Liczba śmiertelnych ofiar ulewnych deszczy, powodzi i osunięć ziemi w zachodniej Japonii przekroczyła liczbę 180 osób.
- Tusk w czasie 20. szczytu Unia Europejska – Ukraina w Brukseli, podczas wspólnej konferencji z prezydentem Poroszenką powiedział, że UE wzywa Federację Rosyjską do uznania odpowiedzialności za katastrofę malezyjskiego samolotu Boeing 777 w obwodzie dniepackim w 2014 r. W kwestii własnego samo-

- lotu pod Smoleńskiem tak „wymowny” jakoś nie był... Ostatnio Rosja nie wydała np. zgody na rekonstrukcję wraku Tu-154M na miejscu.
- Znany „przyjaciel Polski”, b. ambasador Izraela w Warszawie Weiss w wywiadzie dla „Jerusalem Post” stwierdził, że „zdarzały się przypadki, w których sam Rząd Polski na Uchodźstwie brał udział w mordowaniu Żydów”. Na „użytek” polski wyjaśniał, że gazeta wywiad przekłamała, a on tylko mówił, że „byli tacy w Armii Krajowej, którzy współpracowali z Niemcami w sprawie Żydów”.
- Ambasada Izraela w Dublinie ostrzegła, że propozycja zakazu importu do Irlandii i sprzedaży w tym kraju towarów, wyprodukowanych w żydowskich osiedlach na okupowanych terytoriach palestyńskich, wzmocni palestyński Hamas. Tylko czekać, że Irlandczycy okażą się antysemitami...
- Przewodniczący KE Juncker tracił równowagę i dziwnie się zachowywał podczas szczytu NATO w Brukseli. Rzecznik KE Schinas wyjaśnił, że Juncker cierpiał z powodu „ataku rwy kulszowej”.
- Przyszłość z informatyzowanego świata wydaje się, niestety... „różowa”. Algorytm Facebooka usunął z profilu jednej z teksańskich gazet wpis z fragmentem amerykańskiej Deklaracji Niepodległości. Uznał go za niezgodny ze standardami i zakwalifikował jako rasistowski.
- W kilku francuskich miastach radość ze zdobycia przez „Trójkolorowych” tytułu piłkarskich mistrzów świata wymknęła się spod kontroli. Na Champs-Elysees w Paryżu płacono np. sklepy i walczone z policją. □

Na głębie!

Zaspani uychodzą ze swoich namiotów i powoli zmierzają w stronę innego, znacznie większego, z którego dobiega muzyka. Ponad 2 tys. mkw. ma ten namiot przywieziony aż z Belgii, właściwie sportowych rozmiarów hala, w której odbywają się najważniejsze wydarzenia Festiwalu Życia. Rozmach imponuje.

D Kokotka przyjechało w tym roku ok. 800 młodych osób. Ale misjonarze oblaci, którzy we współpracy z pięcioma diecezjami tę imprezę zorganizowali, są gotowi, by przyjąć znacznie więcej. Tak to już jest, kiedy wypływa się na głębie.

Szczypta szaleństwa

Kokotek to peryferyjna dzielnica Lublińca, w której od dziesięciu lat ma swoją siedzibę Oblackie Duszpasterstwo Młodzieży „Niniwa”. Trzon wspólnoty stanowi dziś ok. 300 młodych z obłackich parafii w całej Polsce, ale wszystko zaczęło się od kilku osób z Katowic, które spotykały się na modlitwie i miały w sobie wielkie pragnienie ewangelizacji. Z tego pragnienia zrodziły się przedstawienia teatralne, zespoły muzyczne, szalone wyprawy rowerowe – do Jerozolimy, Maroka czy na Syberię. Niniwa pączkowata, stworzyła struktury i ramy formacyjne w postaci okazałego „Podręcznika Niniwity” – modelowych wręcz materiałów dla współczesnego młodzieżowego duszpasterstwa.

Nie byłoby jednak tego wszystkiego, gdyby nie wizja i szczypta Bożego szaleństwa założyciela Niniwy – o. Tomasza Maniury. To on nieustannie zaraża młodych swoją radością, bezpretensjonalnym stylem bycia i odwagą w podejmowaniu nowych wyzwań. Kiedy dotychczasowy ośrodek przy obłackiej parafii w Kokotku powoli przestawał mieścić coraz liczniej przybywającą młodzież, o. Tomek nie bał się przejąć terenu dawnego hotelu Silesiana. A było to – dodajmy – przedsięwzięcie bardzo ryzykowne. W czasach PRL-u Silesiana była wprawdzie prężnym ośrodkiem wypoczynkowym, ale w ostatnich dziesięcioleciach popadła w totalną ruinę. Teraz nie tylko odzyskuje dawny blask, ale staje się nowoczesnym centrum duszpasterskim. Najpierw pojawiła się tu restauracja, z pięknym widokiem na staw Posmyk, dzięki której udało się zebrać fundusze na kolejne prace. Powstała sala konferencyjna, uporządkowany został teren nad stawem. Na remont czeka jeszcze część hotelowa.

Nie jestem sama

Po co to wszystko? Żeby mogli tu przyjeżdżać młodzi ludzie. Już w trakcie festiwalu w nieodrestaurowanym jeszcze hotelu zamieszkało ok. 120 wolontariuszy zaangażowanych w organizację imprezy. Pozostałych kilka setek uczestników zajęło pole namiotowe usytuowane kilkaset metrów dalej. I tak zapuszczone do niedawna miejsce zaczęło nagle tętnić życiem. Nikt już chyba nie ma wątpliwości, że warto było zainwestować w młodych.

– Jestem tu, bo chcę doświadczyć miłości Pana Boga przez ludzi,

którzy są tutaj ze mną – mówi Klementyna Palińska, osiemnastolatka z Katowic. – Ci ludzie dają mi wsparcie, pokazują, że nie jestem w tym wszystkim sama. Wśród moich rówieśników, w szkole, rzadko spotykam ludzi wierzących. A tutaj jesteśmy taką mocną, dużą ekipą tych, którzy wierzą i chcą spędzać czas z Jezusem. Przyjechałam, żeby czerpać z konferencji i z tego bycia razem. Potrzebuję takiej normalności, prostoty, bo w ten sposób można najlepiej dotrzeć do serca. Nie chodzi o wzniosłe słowa, tylko o to, żeby odnieść tę wiarę do życia.

– Do młodych trzeba mówić tak naturalnie, jak to tylko jest możliwe – potwierdza tę intuicję o. Tomek. – Nie są tu konieczne żadne wyszukane formy czy jakiś sztuczny patos. Oni potrzebują od nas przede wszystkim obecności. Wielu z nich wydaje się zniechęconych życiem, są samotni, porzuceni przez dorosłych, którzy nie mają dla nich czasu. A tu doświadczają życia w Bogu, ale i we wspólnocie. To jest piękny moment, kiedy podczas spotkań i rozmów dzielą się swoim życiem. Chcemy im nie tylko coś dać, ale też wydobyć z nich to, co dobre. Dlatego też tacy, a nie inni goście festiwalu: Jasiek Mela, który po wypadku mógłby być zniechęcony życiem, a dziękuje Bogu, albo Ania Golędzinowska, która wiele zła doświadczyła, otarła się o brud show-biznesu, a dziś daje świadectwo ocalenia z piekła.

Dla ciała i ducha

Wiatr porusza konarami drzew lublinieckich lasów i delikatnie marszczy taflę stawu Posmyk. W białym namiocie postawionym na brzegu trwa adoracja Najświętszego Sakramentu. Nieustannie. Tuż obok, w przenośnym konfesjonale, na wolnym powietrzu czeka spowiednik. Ławkę przy niniwowym sklepie spożywczym obsiadła grupka dziewczyn i sióstr zakonnych. Z dolatujących melodyjnie brzmiących strzępków wnioskując, że odmawiają Różaniec. Tymczasem na tarasie przy restauracji przysiadł z gitarą Robert Friedrich „Litza” i zakłada struny przed wieczornym koncertem Luxtorpedy. W innym miejscu pewnie otoczyłby go już tłum fanów, ale tutaj jego obecność nie wzbudza sensacji. Jest czas popołudniowych warsztatów, więc każdy wyrusza do swoich zajęć.

Spacerujemy po festiwalowych terenach, rozrzuconych po całym Kokotku, i przyglądamy się różnorodnym aktywnościom, którym oddają się teraz młodzi. Zatrzymujemy się dłużej przy warsztatach... bębniarskich, bo liczba bębnow z różnych stron świata, które zgromadził w jednym miejscu instruktor Andrzej Kozacki, imponuje. – Kto jest za Afryką, a kto za rytmem serca? – pyta prowadzący. Serce wygrywa w głosowaniu, więc młodzi uczą się teraz nabijać prosty, zapadający w pamięć rytm.

Tymczasem pozostali uczestnicy festiwalu też nie narzekają na brak zajęć. Jedni oglądają film w sali konferencyjnej, inni na polu namiotowym słuchają koncertu zespołu Tukej, albo grają w speed-ball, jeszcze inni dwa kilometry dalej, na terenie starego ośrodka, uczą się śpiewu liturgicznego, rozgrywają mecz piłki nożnej, albo trenują crossfit. Gdy wracamy stamtąd skrótem przez las, słyszymy już ostre dźwięki rozgrzewającej się Luxtorpedy. Tuż obok wielkiego namiotu, gdzie odbędzie się koncert, trwa właśnie

nauka żonglowania. Naprawdę, na Festiwalu Życia nie sposób się nudzić. – Staramy się, by w naszym programie była równowaga między duchem a ciałem – mówi Krzysztof Zieliński, rzecznik i menedżer Oblackiego Centrum Młodzieży „Niniwa”, prawa ręka ojca Tomka. – Na przykład dzisiaj po południu mamy nabożeństwo, dlatego wieczorem będzie można poskakać na koncercie.

Nie spocząć na kanapie

Program tegorocznego festiwalu skoncentrowany został wokół czytań z Księgi Jozuego, a poszczególne dni – wokół sakramentów: chrztu, bierzmowania, Eucharystii i pokuty. – Księga Jozuego należy wprowadzić do Starego Testamentu, ale zapowiada rzeczywistość Kościoła i sakramentów – wyjaśnia o. Maniura. – Jest bardzo obrazowa i myślę, że trochę niedoceniona. Czasem wydaje nam się, że kiedy Izraelici dotarli do Ziemi Obiecanej, oznaczało to pełen sukces. Nieprawda, oni musieli o nią walczyć! To dla nas ważne wskazanie, żeby nie popaść w samozadowolenie, nie spocząć na kanapie, o której mówił papież Franciszek.

Właśnie dlatego w festiwalowych materiałach sporo miejsca organizatorzy poświęcili możliwościom dalszego formowania się.

Zapraszają nie tylko na obłackie wyprawy, imprezy i rekolekcje, ale przedstawiają też propozycje, które czekają na uczestników w ich macierzystych diecezjach. Zachęcają, by wziąć udział w pielgrzymkach i dotączyć do konkretnych wspólnot. Tematowi wspólnoty poświęcony też został przedostatni dzień Festiwalu Życia, uwieńczony koncertem chóru TGD w centrum Lublińca.

Dzisiaj jednak jesteśmy dopiero u progu imprezy, rozważamy temat chrztu. – Jesteśmy tutaj, bo w momencie chrztu Bóg zamieszkał w naszym życiu – mówił rano podczas konferencji, przerywanej rapowymi wstawkami, ks. Kuba Bartczak. – Mamy to znamie, którego nikt z nas nie jest w stanie zetrzeć.

Nad brzegiem stawu Posmyk osiemset młodych osób uczestniczy teraz w nabożeństwie wód Jordanu. „Nie bój się, wypłyni na głębie, jest przy tobie Chrystus” – słowa piosenki nabierają w tym miejscu szczególnej mocy. Kaptani stoją w albach po kolana w wodzie i delikatnie polewają wodą każdego z uczestników, przypominając w ten symboliczny sposób o ich chrzcie. Do każdego zwracają się po imieniu, każdy słyszy, że jest umiłowanym synem lub córką Boga. Z taką świadomością łatwiej wypłynąć na głębie. □

Szymon Babuchowski (Go Niedzielny)

Symbol Poitiers

25 października 732 roku arabska armia pod wodzą Abd ar-Rahmana została pobita przez Franków, którym przewodził Karol Młot.

Bitwę uważa się za punkt zwrotny w powstrzymaniu wypraw Arabskich na północ i początek rekonkwisty, która zmusiła ich najpierw do wycofania się na półwysep Iberyjski, a w późniejszych wiekach do Afryki.

Budowa w Poitiers dużego meczetu jest od lat odbierana jako pewien symbol powrotu starych problemów. W 2012 roku o ważności tej bitwy dla naszej cywilizacji przypomnieli członkowie „Pokolenia tożsamości”, którzy na dachu budowanego meczetu rozwieśli transparent z datą bitwy i protestowali przeciw jego dalszej budowie. Pięciu z nich zostało zresztą skazanych przez sądy.

Miejscowy imam Boubaker El-Hadj Amor to z kolei ważna postać UOIF (Unii Organizacji Islamskich we Francji). Członkowie wspomnianego „Pokolenia tożsamości” wygrzebali obecnie film, w którym ów duchowny przedstawia dla kanału TV arabskiej Al Rayyan kilka informacji nieznaną opinią publicznej we Francji. Okazuje się, że budowa została sfinansowana w dużej części, nie przez miejscowych wiernych, ale przez Katar. Boubaker El-Hadj Amor ujawnia także... prawdziwą nazwę „Wielkiego Meczetu Poitiers”. Ma on nosić nazwę Balat al-Chouhada („droga męczenników”), co jest arabską nazwą bitwy pod Poitiers z 732 roku! Rewelacje te wsk-

„Bataille de Poitiers”, tableau de Charles de Steuben

zują na pewien rodzaj prowokacji ze strony muzułmanów, ale też próbę odwrócenia symboliki tego miejsca. Dodatkowo Boubaker El-Hadj Amor dodaje, że chce, by jego meczet był „miejscem wpływu kulturowego i centrum głoszenia świętej religii”. Imam z Poitiers przyznał także, że aby zakończyć budowę meczetu, przerwano na kilka lat z powodu braku środków, korzystając z pieniędzy katarskich – „To, co zbudowaliśmy, to zastęga Allacha i organizacji charytatywnej z Kataru”. Finansująca meczet w Poitiers organizacja katarska zajmuje się sponsorowaniem „nawracania” Afryki, buduje meczety, szkoły koraniczne, instytuty islamskie. Wspomaga także muzułmanów we Francji (np. ostatnio budowę meczetu w alzackiej Miluzie). Organizacja Katar Charity została jednak oskarżona przez USA, Izrael i kilka państw Zatoki Perskiej o wspieranie terroryzmu, a słynny Osama bin Laden miał używać kanałów tej organizacji do finansowania kryminalnej działalności swojej Al-Kaidy w latach 90.

Imam Boubaker El-Hadj Amor może liczyć od lat na poparcie miejscowych władz, w tym socjalistycznego mera Jacquesa Santrota, który w dodatku jest jego uniwersyteckim kolegą. Kiedy w 2013 roku wygasta 10-letnia licencja na budowę, szybko udało się zezwolenie przedłużyć.

Wielki Meczet zajmuje działkę o powierzchni 7000 m², sala modlitewna może pomieścić 700 wiernych, a minarety mają 22 metry wysokości. Jak dotąd projekt pochłonął 3 miliony euro. W organizowanych już konferencjach biorą udział imamowie znani z radykalizmu. I pewnie tylko Karol Martel przewraca się w grobie... □

Bogdan Dobosz

Poitiers – budowa meczetu

KRZYŻÓWKA Z... KARDYNAŁEM

PROPONUJE: MDz

Poziomo: A-1. Zwrot grzecznościowy i tytułarny używany przy zwracaniu się do kardynała. C-1. Służy do strojenia instrumentów muzycznych. D-9. Działanie zmierzające do poprawienia czyjejś sytuacji. E-1. Drugi pod względem wielkości ocean. F-10. Jedna z ras koni gorącokrwistych. G-1. Skręczający ptaz. I-1. Obręcz kończy górną. I-10. Stan organizmu pozbawionego pożywienia. K-10. Jeden ze zmysłów. L-1. Duży żaglowiec handlowy, dostosowany do celów wojennych, dominujący na akwenach M. Baltyckiego i Północnego w w.w. XII-XV*. Ł-6. Datek dany ubogiemu, jako uczynek miłosierny. M-1. Hiszpański prezydent miasta*. N-6. Zachowanie polegające na działaniu na korzyść innych. P-1. Wzór „dawany” do naśladowania.

Pionowo: 1-G. Nędzarz utrzymujący się z jałmużny. 2-A. Samochód typu Hyundai*. 2-L. Ogólna suma zadłużenia*. 3-G. Niechlujne postanie łózka. 4-L. Niezawodowiec. 5-A. Najważniejsza część telewizora. 7-A. Cerkiewne obrazy. 7-Ł. Alfred ... /1870-1937/ - twórca teorii zwanej psychologią indywidualną*. 9-Ł. Antonim dla słowa wspaniały. 10-A. Naktanianie do czegoś. 11-F. Podział, rozpad. 12-A. Czarna borówka. 12-K. Chorobliwy zanik pamięci. 13-F. Człowiek, któremu brakuje środków do życia.

* Trudniejsze wyrazy: Adler, alkad, koga, obligo, Elantra.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 17 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 17/2018: „Dobranoc”. Poziomo: sport, kolano, dysza, kamera, szum, maj, bis, raj, oui, Kain, akcent, Jamno, mrówka, carat. Pionowo: pokarmy, prysznic, wieczór, rozum, aneks, dolar, klasa, Palermo, łazienka, kolacja..

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Francja zdobyła swoje drugie mistrzostwo świata w piłce nożnej. W finale pokonała 4:2 Chorwację, która zagrała (zbyt?) otwarty futbol. Brąz przypadł Belgii po zwycięstwie 2:0 nad Anglią. Chorwat Luka Modrić został nagrodzony przez FIFA Złotą Piłką (Golden Ball) przyznawaną najlepszemu piłkarzowi Mundialu.

☺ Polskie następstwa Mundialu w Rosji to zmiana trenera reprezentacji. Nawatkę zastąpił Brzęczek (ostatnio Arka Gdynia). Brzęczek ma 47 lat i jest wychowankiem Olimpii Truskolas, skąd trafił do Rakowa Częstochowa, a później grał w Olimpii Poznań, Lechu, Górniku Zabrze i GKS Katowice. W 1995 r. wyjechał za granicę, gdzie występował m.in. w Tirolu Innsbruck, Sturmie Graz, FC Kaernten i izraelskim Maccabi Hajfa. W 2007 r. powrócił do Polski. Karierę piłkarską zakończył w Polonii Bytom. W reprezentacji rozegrał 42 spotkania i strzelił cztery gole. Prywatnie Brzęczek jest wujkiem i nieformalnym doradcą Błaszczykowskiego. Cieniem na jego karierze leży afera korupcyjna, w której został skazany wyrokiem z zawieszeniem. Warto dodać, że trenerów zmieniła po mistrzostwach także Hiszpania, Argentyna, Japonia, Kostaryka, Egipt i

Australia. Jednak przypadku kilku zespołów, w tym i Polski, zamiast trenerów trzeba by wymienić raczej... zawodników. ☺ Wracamy na boiska krajowe. Piłkarze Arki zdobyli Supercup. Podobnie jak przed rokiem pokonali Legię, chociaż tym razem 3:2.

☺ Polskie kluby rozpoczęły rozgrywki pucharowe. W I rundzie w Lidze Europejskiej Lech pokonał 2:0 ormiański Gandzasar Kapan. Górnik Zabrze pokonał motławską Zarię Balti 1:0. Piłkarze Legii wygrali z irlandzkim Cork City FC 1:0 w meczu pierwszej rundy kwalifikacji Ligi Mistrzów.

☺ Wisła Kraków zagrała z AS Monako i zremisowała 1:1 (5:4 w karnych). Wydarzenie przeszłoby bez większego echa, gdyby nie to, że klub z Monako informował o meczu filmem z ilustracją... przedwojennych granic II RP....

☺ Polscy lekkoatleci zajęli drugie miejsce w Pucharze Świata w Londynie. Wygrali Amerykanie. Podczas zawodów jedyny najlepszy w tym roku na świecie wynik uzyskała w rzucie młotem Włodarczyk - 78,74 m. Zwycięstwo odniósł także w tej samej konkurencji Nowicki, a poza tym biało-czerwoni wygrali też oba biegi na

1500 m, pchnięcie kulą i trójskok mężczyzn.

☺ Janowski wygrał Grand Prix Szwecji na torze w Hallstavik - czwarty turniej cyklu indywidualnych mistrzostw świata na żużlu. Trzecie miejsce zajął Zmarlik. W klasyfikacji generalnej po 4 turniejach prowadzi Brytyjczyk Woffinden przed Lindgrenem. Najlepszy z Polaków - Janowski jest 4.

☺ W siatkarskiej Lidze Narodów Polacy ponieśli dwie porażki - 0:3 z USA i 1:3 z Rosją, która wygrała turniej finałowy.

☺ Rywalizujące w dwójce podwójnej wagi lekkiej Deresz i Dorociak wygrały finał A wioślarskiego Pucharu Świata w Lucernie. W ostatniej rundzie tego cyklu zwycięstwo odnieśli też Biskup i Ziętarzki w dwójce podwójnej. Srebro zdobyła żeńska czwórka.

☺ Iga Świątek wygrała rywalizację junierek w wielkoszlemowym Wimbledonie. 17-letnia tenisistka, która po raz pierwszy wystąpiła w finale turnieju tej rangi w singlu, pokonała w finale Szwajcarce Kung 6:4, 6:2.

☺ Buksak i Wierzbicki zdobyli tytuł wicemistrzów Europy w olimpijskiej klasie 49er żeglarskich regat, w ramach 19. edycji Volvo Gdynia Sailing Days.

La barricade de Trump

Le monde entier en a entendu parler.

Nous nous souvenons du court voyage officiel du président américain Donald Trump, il y a un an, au début du mois de juillet. À la fin de son séjour, il s'était adressé aux Polonais, aux Américains et au reste du monde, sur la place Krasiński, devant le monument dédié à l'Insurrection de Varsovie. Tout le monde avait été étonné et surpris par sa connaissance de l'histoire de la Pologne, notamment de celle de l'Insurrection – résultat d'une bonne préparation à sa visite. À la fin de son intervention, il avait évoqué tous ceux qui avaient oublié les valeurs, la famille, la nation, en disant :

« Qu'ils viennent en Pologne. Et qu'ils viennent ici, à Varsovie, pour apprendre l'histoire de l'Insurrection de Varsovie. »

S'ils le font, ils devraient apprendre l'histoire de l'avenue de Jérusalem. En août 1944, c'était l'une des principales artères traversant la ville d'est en ouest, comme elle l'est encore aujourd'hui.

Le contrôle de cette voie était d'une importance cruciale pour les deux parties engagées dans la bataille. Les militaires allemands voulaient en faire leur route la plus directe pour déplacer leurs troupes et constituer un front très solide. Et pour l'Armée de l'Intérieur polonaise, la possibilité de traverser la rue du nord au sud était essentielle pour empêcher le centre-ville, et l'insurrection elle-même, d'être isolé et détruit.

Toutes les nuits, les Polonais déposaient des sacs de sable au milieu des tirs de mitrailleuses – et c'était un feu horrible – pour protéger un passage étroit à travers l'avenue de Jérusalem. Chaque jour, les forces ennemies les démolissaient, encore et encore. Alors les Polonais ont creusé une tranchée. Finalement, ils ont construit une barricade. Et les courageux combattants polonais ont commencé à traverser l'avenue de Jérusalem. Ce passage étroit, de quelques dizaines de centimètres seulement, était le lien fragile qui maintenait l'insurrection vivante.

Entre ses murs, un flot constant d'habitants et d'insurgés couraient au péril de

leur vie. Ils traversaient cette rue en courant, ils couraient sous cette rue – tout cela pour défendre la ville. « L'autre côté était à plusieurs mètres », rappelait une jeune femme polonaise qui s'appelait Greta. Cette mort et cette vie étaient si importantes pour elle. En fait, elle a dit : « Cette portion mortellement dangereuse de la rue était imprégnée de sang. C'était le sang des messagers, des femmes de liaison et des courriers. »

Les snipers nazis faisaient feu sur quiconque traversait. Tous ceux qui traversaient étaient abattus. Leurs soldats ont incendié tous les bâtiments de la rue et utilisé les Polonais comme boucliers humains pour leurs chars, dans leurs tentatives pour prendre l'avenue de Jérusalem. L'ennemi n'a jamais cessé ses assauts implacables sur ce petit avant-poste de la civilisation. Et les Polonais n'ont jamais cessé de le défendre.

Le passage de l'avenue de Jérusalem exigeait d'être défendu en permanence, d'être réparé et renforcé, mais la volonté de ses défenseurs n'a jamais fléchi, même face à la mort. Et jusqu'aux derniers jours de l'Insurrection, ce fragile passage n'a jamais échoué. Il n'a jamais été oublié. Il a été maintenu ouvert par les Polonais.

Le souvenir de ceux qui ont péri dans l'Insurrection de Varsovie nous interpelle à travers les décennies, et rien n'est plus important que le souvenir de ceux qui sont morts pour construire et défendre le passage de l'avenue de Jérusalem. Ces héros nous rappellent que l'Occident a été sauvé grâce au sang des patriotes ; que chaque génération doit s'insurger et jouer son rôle dans sa défense, et que chaque pouce de terrain, le moindre centimètre de civilisation, mérite d'être défendu en donnant sa vie. »

La barricade et la tranchée se trouvaient à la hauteur du numéro 17 de l'avenue de Jérusalem. Maintenant, nous pouvons voir une plaque commémorative au numéro 23, car il y a eu une renumérotation des immeubles après les reconstructions d'après-guerre, entre les rues Krucza et Marszałkowska. Du numéro 17, la barricade rejoignait le numéro 22 de l'autre côté. La rue était déjà large à l'époque,

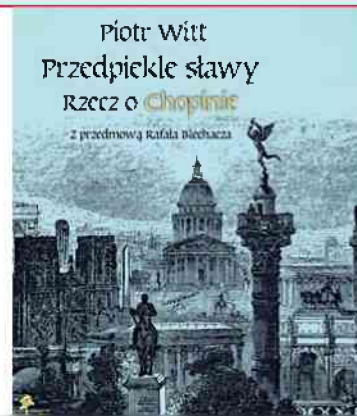
avec deux voies pour les voitures de chaque côté, les rails pour les tramways et les trottoirs, d'où la difficulté pour la traverser et maintenir une barricade, car elle était à découvert et sous les tirs des Allemands, placés d'un côté au Musée National et de l'autre à la Gare Principale. Sa construction a été l'œuvre de deux bataillons de l'Armée de l'Intérieur, Belt du côté impair de l'avenue, et Kiliński du côté pair, qui ont aussi été chargés de la défendre. Malgré les difficultés extrêmes et le carnage qu'elle a subi, la barricade a été opérationnelle jusqu'à la fin de l'Insurrection et a permis de faire communiquer les zones nord et sud du centre-ville.

Le discours du président Trump a été un bel hommage rendu par le chef de l'État le plus puissant du monde au courage et à la détermination des Polonais qui se sont insurgés pour la liberté de leur pays. Il a appelé le monde entier à se battre « pour la famille, la liberté, le pays et Dieu » en prenant les Polonais en exemple. Même si l'Insurrection a été un geste désespéré, elle a montré que personne ne pouvait briser la volonté du pays. Et soixante-quatorze ans plus tard, on rend hommage à la détermination et au courage des insurgés qui ont permis aux Polonais de garder la tête haute. □

Paryski debiut Chopina

3 września 2018 r., w godzinach wieczornych Telewizja Polska (TVP) przedstawi półtoragodzinny film telewizyjny opowiadający pierwsze, dramatyczne miesiące pobytu w Paryżu Fryderyka Chopina, uwieńczone wspaniałym triumfem.

Film w reżyserii Agnieszki Lipiec-Wróblewskiej jest zrealizowany na podstawie książki Piotra Witta „Przedpiekle sławy – Rzecz o Chopinie”. □

Nowy Sezon Rosyjski

Piotr Witt

W to upalne lato mamy w Paryżu nowy Saison Russe. Przez telewizję przy okazji Mundialu komendant Putin sprzedawał światu nieliczne nadejście jeszcze do pokazania fragmenty rosyjskich miast.

W Muzeum d'Orsay tymczasem otwarto wystawę symboli-
stów z krajów bałtyckich. Mamy prawo do podziwiania m.in.
świątecznych obrazów Białorusina... Ferdynanda Ruszczyca i Biało-
rusina... Józefa Rapackiego. Przy „Pejzażu zimowym” Ruszczyca
zamieszczono komentarz innego jeszcze... Białorusina Mariana
Morełowskiego.

Wystawa ma więc znaczenie poznawcze. Do tej pory bowiem
wiedzieliśmy, że historyk sztuki, prof. Morełowski był przed wojną
dyrektorem... Wawelu. Nigdy nie słyszeliśmy też, żeby był... Biało-
rusinem, podobnie jak wymienieni polscy malarze.

Jakaś Francuzka zapytała nas, co znaczy po litewsku napis na
obrazie Litwina Ciurlionisa przedstawiającym stworzenie świata.
Nie znamy litewskiego, ale mogliśmy przetłumaczyć słowa Pana
Boga „Stań się!”. Francuzka była ciekawa, gdzie też to ten Litwin
nauczył się polskiego języka. Oczywiście... w Wilnie.

Nazajutrz w Operze Bastylli, w atmosferze skandalu i zamie-
szania oglądaliśmy „Borysa Godunowa”. Należy raczej powie-
dzieć: słuchaliśmy, oglądania było niewiele – pracownicy Opery
strajkowali i odmówili pokazania dekoracji. Unikalny w światowej
literaturze muzycznej utwór – prolog na chór niewolników i trza-
skanie z knuta przedstawiono w cywilnych ubraniach. Dodano to
dzieło Musorgskiego niezamierzonej aktualności. Minęło, jak z
knuta trzask – mawialiśmy w rocznicę Rewolucji Październikowej.
I teraz ten tłum w miejskich ubraniach na kolanach przed carem o
zakrwawionych rękach wydał się nam bardzo współczesny.

Opera Musorgskiego nie po raz pierwszy nasuwa złe skoja-
żenia. Niegdyś woloncelista Roztropowicz zabiegał o sądowy
zakaz rozpowszechniania jej ekranizacji, z powodu zniewagi wyrzą-
dzonej rosyjskiej duszy przez reżysera Andrzeja Żuławskiego.
Sędzia paryski po rozpatrzeniu sprawy orzekł, iż definicja „duszy
rosyjskiej” jest nie dość jasna aby można mieć pewność, czy film
Żuławskiego znieważa ją, czy nie i oddalił pozew. Bogaty Roztro-
powicz udał się wówczas do producenta i kupił prawa, żeby film
nigdy nie ujrzał światła dziennego. Wkrótce jednak umarł, a spad-
kobiercy zdjęli embargo.

Mundial w Rosji jeszcze się wówczas na dobre się nie rozkręcił,
kiedy wybuchła tłacza się od dłuższego czasu afera Rybotowlewa.
Jeden z tych bogatych Rosjan, którzy wolą mieszkać w Monako
niż w Moskwie.

O dyrektora stadniny aresztowanym za sprzedaż nawozu

końskiego mówiono niegdyś, że się pośliznął na g.... Pieniądze
Dymitra Rybotowlewa nie śmierdzą, gdyż chodzi o sztuczne nawozy,
a raczej miliardy na nich wyrosłe.

Rosjanin usiłował narzucić azjatyckie obyczaje księstwu Monako
i jak się wydaje przegrał. Zgubił go przede wszystkim zły gust.
Rosjaninowi nie wystarczyły pieniądze, chciał jeszcze uchodzić za
człowieka kulturalnego. W tym celu zakupił obrazów za półtora
miliarda Euro. Prasa francuska niestudnie i błędnie nazywa je
arcydziętami. W kolekcji Rybotowlewa są same znane nazwiska
nowoczesnej sztuki, ale reprezentowane żenująco kiepskimi dziełami.
Większość z nich stanowią zresztą balony wydęte przez reklamę i
sprzedają krytykę, obiekty spekulacyjne, na które trudno patrzeć
bez obrzydzenia, dlatego trzyma się je z dala od oczu, zamknięte w
sejfach, albo w magazynie strefy wolnoctwowej w Genewie. Rosja-
nina zachwycało każde dzieło, pod warunkiem, żeby było bardzo
drogie. Zrozumiał to doskonale jego szwajcarski marszand.

Kiedy po opublikowaniu katalogu Rybotowlew dowiedział się,
że dostawca arcydzieł doliczył sobie miliard Euro marży handlowej
zaskarżył pana Yves Bouvier do sądu książęcego o oszustwo.

Mieszkając w Monako od 2011 roku zdążył poznać wszystkich
i wszyscy od wysokich funkcjonariuszy policji do prokuratorów i
sędziów lubili jego prezenty, zaproszenia, fundowane wakacje,
bilety na mecze należącej do niego drużyny futbolowej.

Wydało się, że w tym miasteczku, jak w „Rewizorze” Gogola
„tolko prokurator samyj tłucszyj czietowiek, no i on swinia”. Ale tak
myśleć, to nie pamiętać, że suwerenne księstwo Monako ze swoim
suwerennym księciem, palmami, armią w białych mundurach i
kaskach tropikalnych, i suwerennym rządem, od 1963 roku, z łaski
generała De Gaulle’a, jest tylko rajem podatkowym wzbronionym
dla Francuzów, ale utrzymywanym przez Francję na własnym
terytorium. Miastem, gdzie komenderuje policja francuska, gdzie
władzę sprawują wysocy funkcjonariusze francuscy i skazanych
odsyła się do francuskich więzień.

Francuski sąd apelacyjny w Wersalu uchylił zatem wyrok mone-
gaskiego sędziego. Uwolnił marszanda od winy, stojąc na stano-
wisku, że gdyby któryś z obrazów był fałszywy lub kradziony
istniałby powód do skazania, ale cena jest wynikiem umowy między
marszandem i kolekcjonerem, a wszystkie obrazy, choć szpetne, to
są autentyczne i mają uczciwe pochodzenie.

Rosjanin zapowiedział apelację do Trybunału Europejskiego,
zaś jego adwokatka i tłumaczka, bo esteta po dziesięciu latach
spędzonych w Genewie i ośmiu w Monako, wciąż zna tylko
rosyjski, Tatiana Bersheba przedstawiła niezбитy dowód obcią-
żający marszanda. Chodzi o jej smartfon z nagraniem rozmowy z
przyjaciółką marszanda Bouviera. Ale młodego sędziego francu-
skiego zainteresowała nie tylko wskazana rozmowa. Piękna Tatiana
słabo zorientowana w informatyce nie przypuszczała bowiem, że
francuski sędzia Edouard Levrault wyłowi z jej smartfona parę
tysięcy rozmów kompromitujących elitę policyjną i sądowniczą
Monako. Minister sprawiedliwości księstwa musiał podać się do
dymisji. Był goszczony wraz z żoną w dacy szwajcarskiej Rosja-
nina i bardzo przychylnie do niego nastawiony. Za nim poszły
inne dymisje, oskarżenia, przesłuchania i podejrzenia nawet w
kręgu rodzinnym księcia. Śledztwo w toku. O Księstwie Monako
zapewne niebawem znów usłyszymy. Po wakacjach wejdzie na
wokandę proces Wojciecha Janowskiego. Mianowany konsulem
honorowym RP w Monako przez min. Radostawa Sikorskiego na
wniosek ambasadora Tomasza Orłowskiego Janowski od czterech
lat przebywa w więzieniu za... zamordowanie teściowej – miliar-
derki, pani Pastor. Rozprawa przed Sądem Przysięgłych w Aix-
en-Provence ma potrwać miesiąc, od 17 września do 19 paździer-
nika. Sezon rosyjski trwa. □

Ferdinand Ruszczyca - „Nec mergitur”

Zabroniono uczennicom noszenia spódniczek

Już ponad 40 szkół w Wielkiej Brytanii wprowadziło dla swoich uczennic zakaz noszenia spódnic.

„Chcemy, aby dzieci nosiły mundurki, które będą odpowiednie dla obu płci” – tłumaczą dyrektorzy brytyjskich szkół.

Kilka dni temu jedna ze szkół podstawowych w Sussex wprowadziła zakaz noszenia spódnic. Powód? Nauczyciele twierdzą, że dzieci często ich pytały, dlaczego stroje dziewczynek i chłopców różnią się. Dyrekcja postanowiła więc to zmienić.

Z kolei do szkoły w Bradford uczęszcza wiele muzułmańskich dzieci. To właśnie z myślą o nich wprowadzono zakaz noszenia spódnic. „Widok kobiety w spódnicy jest dla tej społeczności gorszący” – wyjaśnia dyrekcja.

Podobne zakazy dla spódnic wprowadziły szkoły w Leeds, Ipswich, a także w Grimsby. Co ciekawe, zakazy te pojawiły się po tym, jak rząd wprowadził do obrad tzw. Gender Recognition Act, czyli ustawę regulującą kwestie polityki przyjaznej gender.

Co na to rodzice? Zdania są podzielone. Większość jednak uważa, że nie ma nic złego w tym, że w skład mundurku dla dziewczynek wchodzi spódnica. „Kilka miesięcy temu moja córka przyszła do domu i powiedziała, że będą zmieniać mundurki oraz że nie będzie mogła nosić spódniczek. To był pierwszy raz jak o tym słyszałam, nie było żadnego innego powiadomienia w tej sprawie” – powiedziała Diane Burkday, jedna z mam. „Dziewczynki powinny mieć wybór, czy chcą nosić spodnie, sukienkę czy spódnice. Nie rozumiem całkowitego zakazu noszenia spódnic” – zdradza jeden z ojców w rozmowie z „Daily Mail”.

Dziewczynki, które we wrześniu pójść do pierwszej klasy, nie będą mogły nosić już spódnic. Jeśli chodzi o ich starsze koleżanki (w wieku od 8 do 11 lat) to będą mogły cieszyć się nimi jeszcze tylko przez następny rok. □

Polacy przejmują francuskiego producenta

Spółka Damix z Rypina (wł. k. jawsko-pomorskie), producent wózków sklepowych, rusza na podbój Europy.

Za cel zagranicznej ekspansji władze firmy wybrały kraj nad Sekwaną. Wraz ze spółką zależną Produx Shop Services z podwarszawskiego Sękocina, chcą sfinalizować transakcję zakupu 70 proc. akcji spółki Caddie Francja, znanego producenta stalowych wózków dla supermarketów, hoteli i lotnisk.

Ostateczne domknięcie transakcji ma nastąpić jeszcze latem tego roku. Za przejęcie większościowego pakietu akcji francuskiego potentata Damix i Produx zapłacą kilkanaście milionów euro.

– Chcemy wejść do pierwszej ligi europejskich dostawców wyposażenia sklepów, hoteli i lotnisk. Kupując znaną francuską markę z 90-letnim doświadczeniem pokazujemy, że Polacy też

mogą dokonywać ekspansji na zachodnich rynkach. Planujemy kolejne inwestycje w innych krajach Europy – powiedział Leonard Murawiec, prezes zarządu Damixu.

Wózki Caddie produkowane są w dwóch zakładach w Alzacji, w których zatrudnionych jest 250 osób. Damix deklaruje, że po dokonaniu przejęcia nie zamierza zmniejszać zatrudnienia i planuje modernizację zakładów.

Głównymi odbiorcami produktów Caddie są wielkie sieci handlowe, m.in. Carrefour, E. Leclerc, Auchan, Kaufland, Aldi oraz lotniska w wielu krajach.

W 2017 r. obroty firmy Caddie wyniosły prawie 31 mln euro. Z kolei sprzedaż polskiej firmy Damix wyniosła 44,5 mln euro. – Przy połączeniu naszych możliwości w krótkim czasie dojdziemy do 100 mln euro i staniemy się znaczącym graczem na europejskim rynku – powiedział portalowi tvp.info Murawiec.

Korzenie polskiej firmy sięgają 1975 r. Jednak dynamiczny rozwój nastąpił w 2007 r., po zakupie spółki Siegel Polska, należącej do Siegel GmbH, upadłego niemieckiego producenta wózków i wyposażenia sklepowego.

Do grupy Damix należą też spółki Produx Service w Moskwie i Polidar w Czechach. Konstruktorzy i technologowie firmy stworzyli 80 modeli certyfikowanych wózków marki PRODUS, wykorzystywanych w marketach, hotelach, na stacjach paliw. Strategicznymi klientami Damixu są duże polskie i zagraniczne sieci handlowe. Wózki są używane przez konsumentów w krajach Unii Europejskiej, Europy Wschodniej (Rosja, Białoruś, Ukraina), Bliskiego Wschodu. □

za: portal tvp.info

Szczyt przed upadkiem?

Bogdan Usowicz

Niedawny szczyt NATO w Brukseli „Le Figaro” nazwał „prawdziwym koszmarem”. Dla wielu komentatorów może to być początek końca znanego nam NATO. Spór amerykańsko-niemiecki trafia też na dość delikatną sytuację w samym UE.

W podobnym duchu szczyt w Brukseli opisywały i inne tytuły. „Trump grozi NATO i uwodzi Putina” – pisano w zachodnich mediach niemal od lewej do prawej strony. Amerykański prezydent, który nie jest bynajmniej ulubieńcem elit Zachodniej Europy, ma tu wyjątkowo złą prasę. Z jednej strony zarzuca się mu próbę flirtu z Rosją, kosztem spójności NATO, z drugiej na przykład poparcie dla Grupy Wyszehradzkiej. Wspomniane „Le Figaro” pisało, że amerykański prezydent podziela „ich wizję silnych granic narodowych, powstrzymanie migracji i idee państw suwerennych”. Gazeta dodawała, że Trump formułuje ostre ataki na Merkel i jej sojuszników w Europie Zachodniej, ale „czuje się bardziej komfortowo w krajach Grupy Wyszehradzkiej – Polsce, na Węgrzech, Słowacji, w Czechach – krajach, które przewodzą w Europie Wschodniej w sprzeciwie wobec migracyjnej polityki Brukseli” i dodaje, że „pomiędzy gospodarzem Białego Domu a wschodnią częścią Europy następuje wzajemne przyciąganie się”.

Tymczasem szczyt NATO oceniono, jako kolejne po G7, poważne pęknięcie relacji transatlantycznych. Francuskie media przypominały, że Trump wręcz „storpedował” szczyt G7 w kanadyjskim Quebecu, a spotkanie z przywódcami NATO w Brukseli zaczęło się od „wzięcia na zakładnika” (w czasie śniadania w ambasadzie USA) sekretarza generalnego paktu Jensa Stoltenberga. W obecności „włączonych mikrofonów i kamer nastąpił akt oskarżenia Europejczyków, a zwłaszcza Niemców”. W tym kontekście przypomniano słowa amerykańskiego prezydenta „chronimy Niemcy, chronimy Francję, chronimy wszystkie te kraje, a potem (ich przywódcy) udają się do Moskwy i podpisują porozumienia gazowe, które napętniają skarbiec Rosji”.

Za te pieniądze Moskwa się zbroi, a kółko się zamyka. Tymczasem po europejskiej stronie Atlantyku tylko siedmiu członków NATO – w tym Wielka Brytania i Polska – zbliżają się do wysokości wydatków 2% PKB na obronę. We Francji jest to 1,81% w 2018 r., w Niemczech 1,24, w Italii – 1,15, Hiszpanii – 0,9, nie mówiąc już o śladowych wydatkach np. krajów Beneluksu.

Ataki na amerykańskiego prezydenta idą dość daleko. Tygodnik „L'Express” pisał o „ukrytej grze” Amerykanów i wysuwa nawet tezę, że Trump „chce zniszczyć NATO”, stawia na podziały w UE i próbuje się dogadywać z Rosją. Od zniszczenia Paktu mają go powstrzymać jedynie wielkie interesy amerykańskiego kompleksu zbrojeniowego i armii. Zdaniem tygodnika, tylko owe interesy spowodowały, że Trump złożył „zobowiązanie do poszanowania Artykułu 5 Traktatu Atlantyckiego, żywotnego węzła i wyrazu solidarności między sojusznikami, w swoim wystąpieniu z 6 lipca 2017 r. w Warszawie”. Analiza „L'Express” sugerowała jednak możliwość zawierania przez USA dwustronnych umów o wzajemnym bezpieczeństwie z państwami, które uważają się zagrożone przez Rosję (tu wymieniano Polskę i kraje bałtyckie). W związku z tym padł argument o potrzebie wzmocnienia europejskiego systemu obronności, ale już nie jako wspomaganie dla NATO, ale pewna alternatywa, czy wręcz konkurencja dla Paktu, „w ramach klasycznego sojuszu państw narodowych”, czyli „sojuszu atlantyckiego bez Stanów Zjednoczonych”.

Lewicowe „Liberation” pisało o „szczycie na krawędzi”. Padło tu ciekawe spostrzeżenie, że gdyby Niemcy osiągnęły wymagany próg wydatków na obronność – 2% swojego PKB, to budżet militarny tego kraju wyniósłby 70 miliardów euro, czyli

prawie dwa razy więcej niż wydatki Francji. Być może więc, Paryżowi niezbyt zależy na wypełnianiu zobowiązań przez Berlin? Z drugiej strony, podczas szczytu Francja stawiała dość mocno w obronie krytykowanych przez USA Niemiec.

„Le Monde” przypominał natomiast fiasco wcześniejszego szczytu G7 i twierdził, że obawy rosną, bowiem... „nikt nie wie, do czego Trump jest zdolny”. Podobnie „France Ouest”, który pisał o „szczycie pod napięciem”, a „Europe 1” dodawała, że „szczyt jest uzależniony od humoru Trumpa”. Francuskie media, zwłaszcza lewicowe, dość mocno wyrażały obawę o możliwość dogadania się Trumpa z Putinem ponad głową UE. W kontekście „dobrej woli” amerykańskiego przywódcy wobec Moskwy padały doniesienia np. o możliwości odwołania ważnych manewrów NATO – Trident Juncture, zaplanowanych jesienią w Norwegii jako największe ćwiczenia w Europie od czasu zakończenia zimnej wojny.

Jeszcze bardziej może zaniepokoić analiza po stronie francuskiej prawicy. Tutaj nie dość, że padają tezy o skończeniu się misji NATO, ale dodatkowo wierzy się w dobrą wolę... Putina, co w połączeniu z tradycyjnym antyamerykanizmem staje się dla relacji transatlantycznych po prostu niebezpieczne. Tygodnik „Valeurs Actuelles” stawia nawet pytanie o to, czy „NATO jest naprawdę użyteczne dla bezpieczeństwa Europy, czy może jest odwrotnie?”.

Przedstawiony tu aspekt może być z polskiego punktu widzenia wręcz szokujący, ale pokazuje dość tradycyjną dla kręgów francuskiej prawicy rusofilię, wspartą również tradycyjnym antyamerykanizmem. Wg wspomnianego tygodnika podatnik amerykański nie chce już płacić dalej za zbiorowe bezpieczeństwo naszego kontynentu, czyli łożyć na NATO, które jest „dziedzictwem zamierzczej już zimnej wojny”. Tym bardziej, że korzystając z amerykańskiego militarnego parasola ochronnego Niemcy, spokojnie tworzą sobie kosztami amerykańskim gospodarczy dobrobyt. Tymczasem Stany Zjednoczone mają w kontaktach z Berlinem handlowy deficyt. Dalsze wnioski wspomnianego tygodnika są już jednak mniej typowe. „VA” stawia pytanie o to – przeciw komu NATO miałoby chronić Europę? Twierdzi, że Sojusz nie odegrał niemal żadnej roli w ochronie granic Europy przed migrantami, nie zapobiegł rozpadowi Syrii w obliczu działań Państwa Islamskiego, a miał za to swój udział w destabilizacji regionu. Operacja z udziałem Francji i Wielkiej Brytanii z 2011 roku, zniszczyła reżim Kaddafiego w Libii i „wysadziła” przy okazji stabilizacyjny korek w Afryce Północnej. NATO nie pomogło też w zawieraniu umowy z Turcją (także członkiem Paktu) o ograniczeniu przepływu

emigrantów do Europy. Tygodnik dodaje, że „organizacja ta straciła dwie kolejne szanse, by poprawić zbiorowe bezpieczeństwo Europejczyków”. Dalej pada oskarżenie, że Pakt stał się też „centralnym trybem mechanizmu polityczno-przemysłowego, który zmusza Europejczyków do kupowania sprzętu militarnego po drugiej stronie Atlantyku”. W tym kontekście wymieniono rzecz jasna... „Polaków, którzy w zeszłym roku preferowali amerykańskie helikoptery kosztem tych proponowanych przez Francję”.

Dalej robi się jeszcze ciekawiej. „VA” dodaje, że usprawiedliwieniem istnienia NATO jest „ciągłe podsycanie strachu przed rosyjskim zagrożeniem”, chociaż PKB Rosji oscyluje pomiędzy budżetami Hiszpanii i Włoch. „Strach, który działa w krajach bałtyckich i w Polsce ze

zrozumiałych względów historycznych, we Francji i Wielkiej Brytanii uzbrojonych w siły nuklearne, graniczy ze śmiesznością” (teza dość śmiała). Tygodnik dodaje, że Putin, który wysyła swoje czołgi na wielkie równiny Europy Zachodniej to ... „pomysł barokowy”.

Dalsze wywody prawicowego tygodnika, mogą Rosję ucieszyć jeszcze bardziej. Pada tu wizja wycofania się militarnego USA z Europy w zamian za np. wycofanie rosyjskich pocisków Iskander z enklawy kaliningradzkiej, co przyczynić się ma do deeskalacji napięcia w Europie. Za tym ma pójść powrót do polityki obrony narodowej, która ożywi „elitarne sektory francuskiej gospodarki, w ramach ściślejszej współpracy przede wszystkim z naszymi europejskimi partnerami w zakresie projektów dostosowanych do wyzwań XXI wieku”.

Wg „Valeurs” ma to być właściwa odpowiedź dla „prezydenta miliardera, któremu chodzi przede wszystkim o pieniądze i władzę, niezależnie od tego, czy mówimy o losach wolnego handlu, Chinach, Iranie, Rosji, czy zbiorowej obronie”. Tygodnik powołując się na opinię dyplomatów, dodaje, że „stoimy przed brutalną siłą, która dąży do upokorzenia”. Antyamerykanizm w połączeniu z dość patologiczną wizją prezydentury Trumpa zdaje się tu łączyć zarówno francuską lewicę, jak i prawicę. Rekonstrukcja francuskich, ale nie tylko, wizji strategicznych może zaś cieszyć Moskwę, ale zarazem pokazuje jak bardzo sprzeczne czasami interesy tkwią w rzeczywistości pod np. frazesami wspólnej Europy. Niestety, zaczynamy znowu żyć w ciekawych czasach... □

Bogdan Usowicz

Warszawa na rocznicę?

Na 100-lecie odzyskania niepodległości nasze państwo nie u myśliło ani jednej monumentalnej pamiątki tego niezwykłego przecież wydarzenia.

Są akademie, rocznicowe biegi, lokalne imprezy i nic, co Polacy mogliby zapamiętać na lata.

Tymczasem można było zbudować jakiś most 100-lecia, najwyższy wieżowiec w kraju, dworzec, lotnisko, cokolwiek użytecznego, a monumentalnego. Takie rzeczy planuje się jednak lata wcześniej, a u nas nadal dominuje prowizorka i doraźność, ciągłe symbole słabości państwa.

Dlatego wieść o inicjatywie Warszawy, w powiązaniu z ze wspomnianą rocznicą omal nie zwała mnie z nóg. Rządzone jeszcze przez Hannę Gronkiewicz-Waltz

miasto przystąpiło do kosztującego wiele milionów projektu przywrócenia „pierwotnego blasku”... Pałacowi Kultury i Nauki. Ekipy już czyszczą wnętrza i zewnętrzną elewację budynku, a ten etap prac ma zakończyć się we wrześniu. Na 11 listopada kilka pięter stalinowskiego pomnika rozjaśni więc miasto. Pełna radość... i czysta głupota. Taki „prezent” na 100-lecie niepodległości mogła wymyślić tylko HG-W. Swoją drogą, jak nabrało się wprawdy w pomocy czyszcicielom kamienic, to z przyzwyczajenia czyści się dalej, póki kadencji wystarczy. □

BUS

lot. P. Biegański/facbook/bieganskiloto

W pionie trzyma mnie Eucharystia!

Urodzony 52 lata temu selekjoner Chorwacji Zlatko Dalić, prowadzi ze pół od stosunkowo niedawna, bo od jesieni ubiegłego roku.

W czasach byłej Jugostawii kilkanaście lat grał w zespołach tamtejszej ligi, a następnie trenował kluby chorwackie, albańskie oraz z krajów arabskich. Do rozpoczęcia Mundialu nie był jednak zaliczany do elity najbardziej znanych szkoleniowców piłkarskich świata.

Chorwaci polubili trenera, który w kontaktach z mediami i zespołem prezentuje życzliwość, optymizm i dobry humor. Nie unika również tematów związanych z życiem osobistym i wiarą, choć najwyraźniej nie robi tego na pokaz – o duchowości i rodzinie, opowiada dopiero wtedy, gdy zostanie o to poproszony. Wówczas jednak jego refleksje zamieniają się w piękne świadectwo przyjaźni z Chrystusem.

„Wszystko, co osiągnąłem do tej pory w życiu zawodowym i osobistym, zawdzięczać nie sobie, lecz Bogu” – odpowiada Dalić na tradycyjne pytania o receptę na

sukces. Trener podkreśla, że jako chrześcijanin wyznaje zasadę współpracy człowieka z Bogiem i wie, że bez solidnych treningów i pracy nie można zdawać się tylko na pomoc z góry.

Niemniej, uważa, że warto mieć świadomość, iż to, że możemy każdego dnia wyjść na boisko i grać w piłkę zawdzięczamy przede wszystkim łasce Bożej. Dalić zwraca również uwagę, że życie sportowców i... chrześcijan jest dość podobne – polega na przewyżdżaniu własnych słabości, lenistwa i wygodnictwa – dotyczy to zarówno treningów i utrzymywania zdrowego trybu życia, jak też codziennej modlitwy i regularnego uczestnictwa w Eucharystii. Świadomość konieczności regularnego korzystania z sakramentów została zasiana w świadomości Zlatka jeszcze w młodości, gdy był ministrantem w rodzinnej parafii w Livno w Bośni.

„Noszę w kieszeni różaniec, ale nie traktuję go jako amuletu. Mecz lub trening staram się rozpocząć odmówieniem choćby jednej tajemnicy” – przyznaje. Przypomina również, że nie wyobraża sobie niedzieli bez Eucharystii, na którą idzie z żoną i dziećmi. „To niedzielna Msza św. trzyma mnie w pionie, bez niej całe nasze życie nie miałoby większego sensu. To właśnie wtedy szczególnie czuję, jak Chrystus jest obecny w życiu naszej rodziny” – mówi w rozmowie z Chorwackim Radiem Katolickim. □

aleteia.pl

„Sobótki” w Dourges: Dziesiąta edycja

Koordynacja Polonijna w Dourges (Amicale Polonaise) Północna Francja, od 10 lat organizuje w tym samym parku miejskim tzw. „Noc Świętą jańską”.

Polonia – lokalna i z miast sąsiedzkich – spotyka się wówczas przy grillu i przy dźwiękach naszych orkiestr polonijnych.

Co roku na początku imprezy, odbywa się rozdanie nagród dla absolwentów kursów języka polskiego.

W tym roku (jak każda tradycja – 23 czerwca), zapalenie ogniska miało wymiar nadzwyczajny: stowarzyszenie „Iskra – Młodość polskiego pochodzenia” przedstawiło bowiem „Sobótki”... według dawnej tradycji.

Klaida magones to znaczy Wędrowne maki

Nie często w wydawnictwa na Łotwie zwracają uwagę na współczesną literaturę polską. Jednak od czasu do czasu niektóre tytuły polskie stają się obiektem ich zainteresowania.

Otóż, w kwietniu 2018 roku w wydawnictwie Mansards wyszła książka polskiej pisarki, mieszkającej obecnie we Francji, Stanisławy Chobian-Cheron „Wędrowne maki” w języku łotewskim „Klaida magones”, przetłumaczona przez doświadczoną tłumaczkę Liene Lieģeniece.

Prezentacja książki miała miejsce w Bibliotece Akademickiej w Rydze. Biblioteka ta nie tylko udostępnia swoje zasoby, ale aktywnie działa na rzecz zapoznawania czytelników z literaturą innych krajów, w tym również Polski.

Na uroczystość prezentacji książki, organizowaną przez redaktora wydawnictwa Mansards Jānisa Oga, przybyło wielu zainteresowanych, Polaków i Łotyszów. Przybyli miłośnicy literatury faktu, przedstawiciele Ambasady RP na Łotwie oraz wykładowcy z Uniwersytetu Łotewskiego. Przyjechała z Nancy autorka S. Chobian-Cheron razem z wnuczką Cecile. Uczestnicy spotkania mieli do pisarki wiele pytań, na które chętnie odpowiadała. „Jestem szczęśliwa, że mając 90 lat mam przyjemność być w Rydze i wypowiedzieć podziękowanie za przeczytanie mojej książki. A warto ją przeczytać, ponieważ w życiu nigdy nie należy tracić nadziei. W najtrudniejszych momentach spotykałam ludzi dobrego serca, którzy pomagali

mi wyjść z kłopotów życia codziennego i osiągnąć cel swego życia” – mówiła Stanisława Chobian-Cheron.

Natomiast autorka tłumaczenia zaznaczyła w swojej wypowiedzi: „Osobliwością tego tekstu jest obfitość realiów – historycznych i etnograficznych. Te wspomnienia mogą zastąpić nawet podręcznik historii, ponieważ są tu podane dokładne wiadomości z historii Polski, o wydarzeniach na Litwie w czasie wojny i w okresie powojennym, o reżimie Stalina”. I dalej: „Cały tekst świadczy o sile ducha autorki oraz o jasności duszy, rozszerza horyzonty łotewskiego czytelnika, ponieważ przedstawia fakty historyczne, których nasza szkoła nie naucza i o których w społeczeństwie nie mówi się zbyt często. Każde zdanie promieniuje miłością do Boga, Matki Bożej, do Ojczyzny, własnej mamy i brata. Te uczucia mimowolnie ogarniają również czytelnika”.

Pani Stanisławie wręczono bukiety wiosennych kwiatów i proszono o dedykację w jej książce, których pisarka chętnie udzielała. „Wędrowne maki” były wydane po polsku w 2007 roku, następnie w języku francuskim i po rosyjsku. Teraz czytelnicy łotewscy poznają przygody burzliwej, trudnej, pełnej wyrzeczeń, spędzonej przymusowo na obczyźnie, młodości Stanisławy Chobian-Cheron. □

Grupa młodzieżowa – czwartego, a nawet i piątego już pokolenia polskiego pochodzenia – wystąpiła pięknie, w strojach ludowych i z własnoręcznie wykonanymi wiankami.

Ponad siedemset osób przeżyło ten magiczny wieczór przy pięknej pogodzie, która okazała się istotnym warunkiem udanej imprezy.

Podziękowania należą się oczywiście młodzieży z „Iskry”, orkiestrom – „Kapela” i „Wiosna” z Méricourt oraz „Górale” z Dourges, także wolontariuszom Koordynacji Polonijnej z Dourges, jak również młodemu Florianowi Grabowskiemu – za oświetlenie parku (mapping), oraz władzom miasta Dourges. □

Edmond Oszczak

Niepokalanów. Światowe Centrum Modlitwy o Pokój

1 września 2018 roku, odbędzie się uroczyste otwarcie Światowego Centrum Modlitwy o Pokój w Niepokalanowie – „Gwiazdy Niepokalanów”.

To jedno z dwunastu tylko międzynarodowych ośrodków modlitwy w intencji pokoju, które powstają na świecie.

Wierni, którzy chcą być świadkami inauguracji polskiego Centrum Modlitwy o Pokój, mogą już rejestrować się na uroczystość, na stronie internetowej www.kaplica.niepokalanow.pl.

Światowe Centrum Modlitwy o Pokój w Niepokalanowie jest częścią wielkiego dzieła utworzenia na wszystkich kontynentach, międzynarodowych centrów (tzw. 12 Gwiazd w Koronie Maryi Królowej Pokoju), w których przed Najświętszym Sakramentem będzie trwała nieustająca modlitwa w intencji pokoju.

Ołtarze Adoracji do Kaplic Pokoju w każdym Centrum są błogosławione przez Ojca Świętego.

Dotychczas powstało sześć Światowych Centrów Modlitwy o Pokój: Betlejem w Izraelu, Medjugorje w Bośni i Hercegowinie, Oziornoje w Kazachstanie, Jamusukro na Wybrzeżu

Kości Stoniowej, Namyang w Korei Płd. i Kibeho w Rwandzie. Siódme Centrum powstaje w Dagupan na Filipinach, a ósme w Niepokalanowie.

– „Serdecznie zapraszamy wszystkich wiernych z kraju i zagranicy, aby w tym wyjątkowym dniu – 1 września 2018 r. – byli z nami w Niepokalanowie. To dla nas niezwykle czas, który chcemy z Wami wspólnie przeżyć.

Z jednej strony, jest to urzeczywistnienie pragnień św. Maksymiliana Kolbego, założyciela Niepokalanowa, który chciał, aby w naszej Bazylice odbywała się wieczysta adoracja Najświętszego Sakramentu. Z drugiej zaś strony, poprzez Niepokalanów, Polska dołącza do grona wybranych krajów, z których popłyną słowa modlitwy o pokój na cały świat.” – mówi o. Andrzej Sąsiadek OFMConv proboszcz parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Niepokalanowie.

Pielgrzymi z Polski i z zagranicy, którzy chcą przyjechać do Niepokalanowa i uczestniczyć w inauguracji Światowego Centrum Modlitwy o Pokój, mogą zarejestrować się na stronie www.kaplica.niepokalanow.pl, przez zakładkę „Uroczystość Inauguracji”. Na specjalnie opracowanej podstronie, znajdują się formularze umożliwiające rejestrację grup pielgrzymów oraz osób indywidualnych. Rejestracja będzie aktywna do wyczerpania miejsc (ponad 10 tysięcy).

Po uroczystej Mszy św. inaugurującej polskie Centrum Modlitwy o Pokój, z udziałem najwyższych władz kościelnych i władz państwowych, nastąpi poświęcenie Kaplicy Wieczystej Adoracji Najświętszego Sakramentu. Następnie, zostanie ona otwarta dla pielgrzymów i rozpocznie się wieczysta adoracja.

Uroczystość Inauguracji Światowego Centrum Modlitwy o Pokój w Niepokalanowie została objęta Patronatem Narodowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości. Patronat honorowy objęli także: Ks. Abp Stanisław Gądecki, przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski, □

Nikodem, spotkanie z Jezusem

Hę! Czy znasz Nikodema?

Od tego pytania zaczęła się nasza przygoda z Nikodemem. Pytanie to nie mogło pozostać bez odpowiedzi.

Udaliśmy się więc w dniach 19 i 20 maja do La Ferté sous Jouarre, aby spotkać – poznać – dowiedzieć się – odczuć – prze-prosić – uwielbić – przyjąć Jezusa.

Wszystko to, dzięki zgłębieniu tego sekretne-go, nocnego spotkania, kiedy to Nikodem, przedstawiciel faryzeusz-y, chciał poznać Jezusa i jego przesłanie. Jako człowiek wyso-co urodzony, prawdopodobnie wstydził się spotkać Jezusa w biały dzień, wybrał więc noc, żeby ukryć swoje wątpliwości i pytania jakie nosił w sercu. Na początku był na pozycji tego, który wie i potrzebuje tylko sprawdzenia swojej wiedzy. Pan Jezus obala

delikatnie jego pewność siebie, mówiąc mu o sprawach oczy-wistych, stawiając mu pytania, na które nie umiał on odpowiedzieć.

My uczestniczyliśmy w tej drodze, stawiając pytania, otrzy-mując nieoczekiwane odpowiedzi, dyskutując, śpiewając, adorując, modląc się.

Każdy z nas wyjechał z przeświadczeniem, że było to bardzo udane spotkanie z Bogiem i z ludźmi, że to przyniosło nam spokój, radość, nowe spojrzenie na wiarę, która ciągle wzrasta, nowe zrozumienie Słowa. Być może i Ty w przyszłym roku weźmiesz udział w takich rekolekcjach. Zachęcamy Cię.

Serdecznie dziękujemy Szkole Nowej Ewangelizacji św. Teresy przy wspólnocie ewangelizacyjno-modlitewnej Arka

Polacy na Sacré Cœur

Kościół w czerwcu w sposób szczególny kieruje się i poświęca modlitwę swoich wiernych tematowi Najświętszego Serca Pana Jezusa, dlatego – już tradycyjnie, co roku – w jeden z piątków tego miesiąca w Paryżu odbywa się Pielgrzymka Polaków do Bazyliki Sacré Cœur.

Również w obecnym roku, jako polska Wspólnota nad Sekwaną, uda-liśmy się do tego wyjątkowego i szcze-gólnego miejsca duchowego Francji. Z takim bowiem zaproszeniem zwrócił się do Rodaków we Francji ks. Bogusław Brzyś tutejszy rektor Polskiej Misji Kato-lickiej. Radość Polaków była tym większa, iż tym razem na tej doniosłej uroczy-

stości, na wzgórzu Montmartre w Paryżu, był wśród nas ks. bp Wiesław Lechowicz – delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Emigracji.

Msza św. w Bazylice Sacré Cœur rozpo-częta się o godz. 20. Na początku rektor PMK – ks. Bogusław Brzyś serdecznie powitał przybyłych tu pielgrzymów. „W ten czerwcowy piątek jesteśmy pielgrzy-

mami, którzy chcą wstuchiwać się w bicie Najświętszego Serca Jezusa, właśnie tu – na wzgórzu męczenników w Paryżu. Chcemy swoją wiarą i jej świadectwem mocno wpatrywać się w serce Boga, które jest wciąż otwarte i miłosierne wobec każdego człowieka – mówił między innymi w słowach powitania rektor PMK we Francji.

Homilię w czasie tej polonijnej uroczy-stości wygłosił ks. bp Wiesław Lechowicz. Nawiązał w niej do dwóch doniosłych wydarzeń, które w tym roku przeżywa nasza Ojczyzna: Jubileuszu 100 lecia Odzyskania Niepodległości oraz 40 rocz-nicy wyboru na Stolicę św. Piotra – dziś

za pomysł, przygotowanie i prowadzenie tych rekolekcji. Do zorganizowania ich została zaproponowana metoda KeKaKo (o której już pisaliśmy w styczniowym numerze GK). Bardzo dziękujemy księdzu Dariuszowi Jankowskiemu za owocną współpracę przed i w czasie weekendu – a zwłaszcza za wygłoszone nauczania. Dziękujemy również wszystkim «postępującym» świeckim: Alicji, Sławkowi, Eleonorze, Zenkowi, Mariuszowi oraz oczywiście wszystkim uczestnikom weekendu – za żywe i budujące dzielenie się. Dziękujemy też siostrze i personelowi Domu Polskiej Misji Katolickiej w La Ferté za serdeczne przyjęcie nas wszystkich. Chwała Panu.

ET

Dziękuję Bogu gdyż podczas tego weekendu pokazał mi swoją miłość i troskę, jaką mnie otaczał przez całe moje życie. Do 48 roku życia odrzucałem Jego miłość a On mnie chronił i ratował moje życie. Dzięki rekolekcjom „Nikodem”, zrozumiałem

głębiej łaskę nowego narodzenia. Bardzo głęboko przeżyłem przegląd swojego życia oraz ogrom wdzięczności i łaski. Chcę naśladować Nikodema w odwadze Jego działania. (Mariusz)

Analiza postawy Nikodema pomogła mi w moich poszukiwaniach odpowiedzi na pytania mnie nurtujące. (Marian)

Ustyszałem Słowo Boże, którym Chrystus nawołuje Nikodema do ponownych narodzin, narodzin w Duchu. Konferencje pomogły mi zrozumieć spotkanie Nikodema z Jezusem oraz jak On „narodził się” na nowo. Postawiłem sobie pytanie: w jaki sposób ja przychodzę do Chrystusa, czy nie mam już gotowych odpowiedzi a tylko potrzebuję Jego potwierdzenia?

Dziękuję Ci, Panie, za wspaniały czas rekolekcji. Za kolejne nowe... narodzenie. Dziękuję Ci, Boże, za wspaniałych ludzi i za ustyszane świadectwa. Za cudowny klimat, w którym mogłam po raz kolejny ubogacić moją duszę. Uwielbiam Cię, Panie, w każdym człowieku. (Dominika).□

już świętego – Jana Pawła II. Kaznodzieja w swych rozważaniach zadawał pytanie: gdzie należy nam szukać początku kultu Serca Pana Jezusa. Odpowiedź znajdziemy w Ewangelii i scenie, która mówi nam o przebitym boku Jezusa – z którego wypłynęła krew i woda – symbole Bożego Miłosierdzia. Kościół we Francji i w Polsce ma wielkie zasługi w krzewieniu kultu związanego z Najświętszym Sercem Jezusa.

Delegat KEP ds. Emigracji Polskiej zaznaczył też, iż... narodowe serce Ojczyzny zakorzenione jest zawsze w sercu Boga. Miara wolności narodu zależy od wolności każdego z nas. Mamy

dążyć do własnej wolności wpatrując się nieustannie w Serce Jezusa. „Niech owocem tego wpatrywania w Serce Boga będzie nasze życie, bo w Nim tkwi tajemnica szczęścia – ziemskiego i później... w wieczności – nauczał bp Lechowicz.

Świątynia na Montmartre była wypełniona przybyłymi pielgrzymami, Polakami, wśród których dużą grupę stanowiły dzieci pierwszokomunijne i młodzież, która niedawno przyjęła Sakrament Bierzmo-

wania, organizacje polonijne i patriotyczne oraz przedstawiciele wszystkich polskich parafii z Paryża i regionu paryskiego.

Eucharystię zakończyła adoracja Najświętszego Sakramentu i Litania do

Najświętszego Serca Jezusa, któremu ufamy i któremu składamy dziękczynienie za wszelkie łaski, jakimi nas obdarza. Na zakończenie tego czerwcowego nabożeństwa zawierzaliśmy Bogu, sprawy umiłowanej Ojczyzny, polskich rodzin i obecnych na Eucharystii Rodaków. Tego dnia Bazylika Najświętszego Serca Pana Jezusa w Paryżu rozbrzmiewała polskim śpiewem i wyjątkową modlitwą. Po Mszy św. ks. bp Wiesław i celebransi zaprosili jeszcze wszystkie dzieci pierwszokomunijne do pamiątkowego zdjęcia. □

ks. Tomasz Sokół
fot. T. Różycki

Związek Bractw Różańcowych we Francji zaprasza 13 września

Pielgrzymka do Dadizele

W imieniu Ks. Dyrektora Romana Domagaty i Zarządu Bractw Różańcowych we Francji oraz Związku Polek, Mężów Katolickich, Katechetów i Krucjaty serdecznie zapraszamy na doroczną Pielgrzymkę, która odbędzie się w czwartek 13 września 2018 w Dadizele (Belgia).

Porządek dnia:

- Msza św. o godz. 10.30; - przerwa obiadowa; - Nabożeństwo Różańcowe o godz. 15.00.

Przybądźmy licznie, aby z Maryją rozpocząć nowy rok pracy. Zapisy prosimy zgłaszać do prezesek poszczególnych Kół Różańcowych.

Cześć Maryi!

Sekretarki Związku: St. Napora, L. Jabłoński

POMÓŻ ZAGINIONYM WRÓCIĆ DO DOMU

www.zaginieni.pl, e-mail: itaka@zaginieni.pl tel: (00 48) 22 654 70 70

Adam Paweł Jakubowski.

27 maja 2018 r. w miejscowości Józefosław (woj. mazowieckie) zaginął Adam Paweł Jakubowski. Ma 166 cm wzrostu i szare oczy. W dniu zaginięcia miał 16 lat. Ubiór w dniu zaginięcia: skórzana kurtka, spodnie jeansy.

Ktokolwiek widział zaginionego

Adama Pawła Jakubowskiego lub ma jakiegokolwiek informacje o jego losie, proszony jest o kontakt z Fundacją ITAKA - **Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych** pod całonocnym numerem: +48 22 654 70 70 lub pod numerem +48 116 000. Można również napisać w tej sprawie do ITAKI emaila: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwarantujemy dyskrecję. Link do profilu osoby zaginionej: <http://www.zaginieni.pl/jak-pomagamy-poszukiwanie-zaginionych/zaginieni/profil-osoby/?o=21152> **Zdjęcie Adama Pawła Jakubowskiego** oraz innych zaginionych: www.zaginieni.pl Informacje o innych osobach zaginionych na www.zaginieni.pl

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68;

e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

- NAPRAWA KOMPUTERÓW,
- INSTALOWANIE PROGRAMÓW,
- WYMIANA PODZESPOŁÓW.

T. 06 98 42 59 75

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej!

Imię i nazwisko: _____ ☐ Rok (56,60 €) ☐ Pół roku (30,30 €) ☐ Miesiąc (5 €)

Adres: _____ ☐ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) ☐ PDF/e-mail (49,90 €)

_____ ☐ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata!

Telefon: _____

Czeki prosimy wystawiać na „Głos Katolicki – Voix Catholique”
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi – 1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkac@club-internet.fr

1238p66

129ip85

127ip74

KUPON
PRENUMERATY

Pan Aleksander Konicki, zasłużony i dobrze znany w naszym paryskim środowisku pianista i Hanna, jego żona, językowniczka, profesor Sorbony, są chorzy. Mieszkają obecnie w domu opieki dla osób starszych pod Paryżem.

Nie mają rodziny. Mówią obecnie głównie po polsku. Każdy kto chciałby ich odwiedzić (bardzo tego potrzebują) będzie mile widziany.

Résidence Arcade, 128, rue Boucicaut, Fontenay-aux-Roses (92260), bus: 194, 394 - arrêt: André Salel; codziennie w godz. 14-18.30.

Maria Witt

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku

(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)

Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku

Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

1209f58

DENTYSTKA POLSKA DLA DZIECI I DOROSŁYCH Dr Mariola Tuliszkiewicz

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66

45, rue du Caire – 75002 Paris

Akceptuję CMU AME

1304b65

- DÉMÉNAGEMENT, - TRANSPORT - AUTOLAWETA

- PRZEPROWADZKI, - WYWÓZ GRUZU

Tel. 06 30 40 49 49

1279p7

Masz problem z piciem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

Czwartki godz. 18.30 – AA dla kobiet

3, rue Rampal (kod: 9271), 75019 Paris, M° Belleville/.

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji,
ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

708f88

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne

DENTYLIS

www.dentylis.fr

76 av. Edouard Vaillant
92100 Boulogne Billancourt
Linia metra nr 9,
stacja: Marcel Sembat
(wyjście: rue Rieux)

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg cennika Sécurité Sociale,
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30

01.41.13.45.05

boulogne@dentylis.fr

Mówimy po polsku

1256p71

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien- dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

1045

Zapraszamy na spotkania wspólnoty

"12 - KROKÓW"

DLA DOROSŁYCH DZIECI ALKOHOLIKÓW

w każdy poniedziałek w godz. 19.30-21.00

salka parafialna – 9, Villa Saint Jacques, Paryż

(metro Saint-Jacques lub Denfer Rochereau)

Spotkania mają charakter otwarty, niewymagane są wcześniejsze zapisy.

Kontakt: niejestessam.dda.paryz@gmail.com

1312p90

MASZ PROBLEM Z HAZARDEM?

Może anonimowi hazardziści pomogą?

Każdy mityng AH otwarty.

W każdy poniedziałek o godz. 19

Salka przy kościele Św. Genowefy w Paryżu
(18, rue Claude Lorrain, metro Exelmans)

1313p88

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
– Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

1189

**GŁOS
KATOLICKI**
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 26 (2730): 29.7-5.8.2018

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France)

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31, 01 42 96 23 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 48 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 18.7.2018

Inf. o prenumeracie na str. 20

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

PROGRAM TV

30 lipca – 12 sierpnia 2018

PONIEDZIAŁEK

30 LIPCA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Kulturalni PL 12²⁰ W drodze na szczyt – dok. 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia 13¹⁰ Rajskie klimaty – serial 13⁴⁵ Chichot losu – serial 14⁴⁰ Oczu w oczy 15¹⁵ Polska szuka bohaterów – dok. 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Rezydencja – telenowela 16²⁵ 1200 Muzeów 16⁵⁵ Superkrowe ABC 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Program rozrywkowy 18⁴⁰ Pod Tatrami 18⁵⁵ Rajskie klimaty – serial 19²⁵ Nad Niemnem 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20⁴⁰ Felieton 20⁴⁵ U Pana Boga w

ogródku – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22¹⁰ Halo Polonia 23⁰⁵ Mój kanał – dok. 0¹⁵ Rezydencja – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Superkrowe ABC 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK

31 LIPCA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia 13¹⁰ Rajskie klimaty – serial 13⁴⁵ Przedwiośnie – serial 14⁴⁵ Mój kanał – dok. 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Rezydencja – telenowela 16²⁵ Tańczący z naturą – dok. 16⁵⁵ Dla dzieci 17¹⁰ Mój zwierzyniec 17²⁰ Krótka histo-

ria 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Podróże z historią – dok. 18²⁵ Wojsko-polskie.pl 18⁵⁵ Rajskie klimaty – serial 19²⁵ Kierunek Zachód 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20⁴⁰ Felieton 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22¹⁰ Halo Polonia 23⁰⁵ Jak cudne są wspomnienia – dok. 0¹⁵ Rezydencja – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Baw się słowami(2) 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA

1 SIERPNI

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka

PROGRAM

PONIEDZIAŁEK

30 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Dok. 9⁴⁰ Tydzień z Ziemi Św. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Dok. 11³⁵ Dok. 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13⁰⁰ Dok. 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film 15³⁵ Dok. 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Zew natury 16⁵⁵ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy dzień 17²⁵ Kartka z kalendarza 17³⁰ Spotkanie Rodziny RM 19⁴⁵ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Dok. 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

WTOREK

31 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dok. 9⁴⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Zew natury 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Dok. 11⁴⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13³⁵ Kartka z kalendarza 14⁰⁰ Film 14⁵⁰ Dok. 15⁴⁰ Dok. 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Express Studencki 17⁰⁰ Dok. 17¹⁰ Rozrywka 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Dok. 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

ŚRODA

1 SIERPNI

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9²⁰ Express Studencki 9²⁵ Sanktuaria polskie 9⁴⁵ Św. na każdy dzień 9⁵⁰ Kartka z kalendarza 10⁰⁰ Audycja Generalna 11⁰⁰

Dok. 11¹⁵ Dok. 11²⁵ Dok. 11⁴⁰ Rozrywka 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13³⁰ Reportaż 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Widowisko 14⁵⁰ Dok. 15⁴⁰ Dok. 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Reportaż 16⁵⁵ Kartka z kalendarza 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Dok. 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

CZWARTEK

2 SIERPNI

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Dok. 11³⁵ Reportaż 11⁵⁰ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dok. 13⁵⁵ Przegląd Źródła 14⁰⁰ Dok. 14⁵⁵ Dok. 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Program medyczny 16⁵⁵ Kartka z kalendarza 17⁰⁰ Sanktuarium św. Józefa Kalisz 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Dok. 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

PIĄTEK

3 SIERPNI

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dok. 10⁵⁵ Dok. 11²⁵ Dok. 11³⁵ Film 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13⁴⁰ Dok. 14¹⁵ Dok. 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Siódmy sakrament 16³⁵ Reportaż 17⁰⁰ Reportaż 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Kartka z kalendarza 18⁰⁰ Anioł Pański

30 lipca – 5 sierpnia 2018

18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Dok. 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

SOBOTA

4 SIERPNI

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dok. 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Program medyczny 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Felieton 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 15³⁰ Wierzę w Boga 15⁴⁵ Spotkania z ekologią 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dok. 17⁰⁰ Rozrywka 17²⁰ Kartka z kalendarza 17²⁵ Dok. 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Kartka z kalendarza 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Katecheza 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Dok. 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

NIEDZIELA

5 SIERPNI

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Polski pkt. widzenia 8²⁵ Św. na każdy dzień 8³⁰ Rozrywka 8⁵⁰ Reportaż 9¹⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Katecheza 9³⁰ Msza Św. 10³⁵ Przegląd Niedzieli 10⁴⁰ Dok. 11³⁰ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Wieś to też Polska 13³⁰ Dok. 14¹⁰ Dok. 15⁰⁵ Św. na każdy dzień 15¹⁰ Dok. 15⁴⁰ Dok. 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dok. 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Kartka z kalendarza 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Dok. 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Film. □

historia 13¹⁰ Rajske klimaty – serial 13⁴⁵ U Pana Boga w ogródku – serial 14³⁵ Jak cudne są wspomnienia – dok. 15³⁰ Muzeum Polskiej Piosenki 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Rezydencja – telenowela 16²⁵ W Krainie Baśni 16⁵⁰ Krótka historia 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Zakochaj się w Polsce 17⁵⁵ Studio Raban 18²⁵ Wschód 18⁵⁵ Rajske klimaty – serial 19²⁵ Wilnoteka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20³⁵ 74 rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego 21⁴⁵ Polonia 24 22¹⁰ Halo Polonia 23⁰⁵ Diabelne szczęście – dok. 24⁰⁰ Muzeum Polskiej Piosenki 0¹⁵ Rezydencja – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ W Krainie Baśni 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 2 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia 13¹⁰ Rajske klimaty – serial 13⁴⁵ Pogoda na piątek – serial 14³⁵ Diabelne szczęście – dok. 15³⁰ Pod Tatrami 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Rezydencja – telenowela 16²⁵ Orły Nawatki 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Zasmakuj w Sienkiewicz 18²⁵ Wędrowanie bez plecaka 18⁵⁵ Rajske klimaty – serial 19²⁵ Gen innowacyjności 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20⁴⁰ Felieton 20⁴⁵ Komisarz Alex – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22¹⁰ Halo Polonia 23⁰⁵ Program rozrywkowy 23³⁵ Polska szuka bohaterów – dok. 0¹⁵ Rezydencja – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Magazyn 1³⁵ Podwodne ABC 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 3 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia 13¹⁰ Trzecia połowa – serial 13⁴⁵ Pogoda na piątek – serial 14⁴⁰ Komisarz Alex – serial 15³⁰ Turystyczna Jazda 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Wilnoteka 16¹⁵ Program rozrywkowy 17¹⁰ Baw się słowami 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Okrasa tamie przepisy 18²⁵ Zaolzie 18⁵⁵ Trzecia połowa – serial 19²⁵ Wolny Ekran 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20³⁵ Felieton 20⁴⁵ Czas honoru – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Z biegiem lat z biegiem dni – serial 0²⁵ Gen innowacyjności 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Domisie 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 4 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia 24 11¹⁰ Halo Polonia 11⁵⁰ Dwie stolice 12²⁰ Ojciec Mateusz – serial 13¹⁵ Czas honoru – serial 14¹⁰ Z biegiem lat z biegiem dni – serial 15⁴⁰ Wolny Ekran 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Pogoda na piątek – serial 18⁴⁵ Program rozrywkowy 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20³⁵ Felieton 20⁴⁵ Przedwiośnie – serial 21⁴⁵ Lato muzyka zabawa(2) 23⁵⁰ Pogoda na piątek – serial 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Słownik polsko@polski 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 5 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Baśnie i bajki polskie 11⁰⁰ Baw się słowami(2) 11²⁵ Ziarno 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Spotkanie ze Świętym 13⁰⁰ Msza Św. 14³⁵ Wojna domowa – serial(2) 16¹⁰ Lajk 16³⁰ Apetyt na życie(2) – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Pogoda na piątek – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy 19²⁵ Baw się słowami 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20³⁵ Felieton 20⁴⁵ Chichot losu – serial 21⁴⁰ Teatr Telewizji 23¹⁵ Program rozrywkowy 23⁵⁰ Pogoda na piątek – serial 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Zakochaj się w Polsce 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PONIEDZIAŁEK 6 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Kulturalni PL 12²⁰ Zasmakuj w Sienkiewicz 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia 13¹⁰ Rajske klimaty – serial 13⁴⁵ Chichot losu – serial 14⁴⁰ Teatr Telewizji 16¹⁰ Rezydencja – telenowela 16⁴⁰ Program rozrywkowy 16⁵⁵ Supetkowe ABC 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Niedziela z... 18⁴⁰ Pod Tatrami 18⁵⁵ Rajske klimaty – serial 19²⁵ Nad Niemnem 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20⁴⁰ Felieton 20⁴⁵ U Pana Boga w ogródku – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22¹⁰ Halo Polonia 23⁰⁵ Umrzeć za Warszawę – dok. 0¹⁵ Rezydencja – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Supetkowe ABC 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 7 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia 13¹⁰ Rajske klimaty – serial 13⁴⁵ Przedwiośnie – serial 14⁴⁰ Umrzeć za Warszawę – dok. 15⁴⁰ Program rozrywkowy 15⁵⁵ Rezydencja – telenowela 16²⁵ Tańczący z naturą – dok. 16⁵⁵ Dla dzieci 17¹⁰ Mój zwierzyniec 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Podróże z historią – dok. 18²⁵ Wojsko-polskie.pl 18⁵⁵ Rajske klimaty – serial 19²⁵ Magazyn z Wysp 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20⁴⁰ Felieton 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22¹⁰ Halo Polonia 23⁰⁵ Dok. 0¹⁵ Rezydencja – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Baw się słowami(2) 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 8 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia 13¹⁰ Rajske klimaty – serial 13⁴⁵ U Pana Boga w ogródku – serial 14³⁵ Dok. 15³⁰ Program rozrywkowy 15⁵⁵ Rezydencja – telenowela 16²⁵ Astronarium 16⁵⁵ W Krainie Baśni 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Studio Raban 18²⁵ Wschód 18⁵⁵ Rajske klimaty – serial 19²⁵ Wilnoteka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20⁴⁰ Felieton 20⁴⁵ Strażacy – serial 21³⁵ Przepis dnia 21⁴⁵ Polonia 24 22¹⁰ Halo Polonia 23⁰⁵ Program rozrywkowy 0¹⁵ Rezydencja – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ W Krainie Baśni 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 9 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia 13¹⁰ Rajske klimaty – serial 13⁴⁵ Pogoda na piątek – serial 14⁴⁰ Strażacy – serial 15³⁰ Pod Tatrami 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Rezydencja – telenowela 16²⁵ Jak to działa 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Zasmakuj w Sienkiewicz 18²⁵ Wędrowanie bez plecaka 18⁵⁵ Rajske klimaty – serial 19²⁵ Magazyn z Ameryki 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20⁴⁰ Felieton 20⁴⁵ Komisarz Alex – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22¹⁰ Halo Polonia 23⁰⁵ Program rozrywkowy 23⁴⁰ Reportaż 0¹⁵ Rezydencja – telenowela 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Dla dzieci 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 10 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 11²⁵ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia 12⁵⁰ Wiadomości 13⁰⁰ Krótka historia 13¹⁰ Trzecia połowa – serial 13⁴⁵ Pogoda na piątek – serial 14⁴⁰ Komisarz Alex – serial 15³⁰ Turystyczna Jazda 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Wilnoteka 16¹⁵ Program rozrywkowy 17¹⁰ Baw się słowami 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Okrasa tamie przepisy 18²⁵ Gwiazdy gwiazdki gwiazdeczki 18⁵⁵ Trzecia połowa – serial 19²⁵ Wolny Ekran 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20³⁹ Felieton 20⁴⁵ Czas honoru – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Rodzina Połanieckich – serial 0²⁵ Magazyn z Ameryki 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Domisie 1⁵⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 11 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia 24 11¹⁰ Halo Polonia 11⁵⁰ Dwie stolice 12²⁰ Ojciec Mateusz – serial 13¹⁵ Czas honoru – serial 14¹⁰ Rodzina Połanieckich – serial 15⁴⁰ Wolny Ekran 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Pogoda na piątek – serial 18⁴⁵ Program rozrywkowy 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20³⁹ Felieton 20⁴⁵ Przedwiośnie – serial 21⁴⁵ Wakacyjna Trasa Dwójki 23⁵⁰ Pogoda na piątek – serial 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Słownik polsko@polski 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 12 SIERPNIA

7⁵⁵ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Baśnie i bajki polskie 11⁰⁰ Baw się słowami(2) 11²⁵ Ziarno 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 13⁰⁰ Msza Św. 14²⁰ Turystyczna Jazda 14³⁵ Wojna domowa – serial 15³⁵ Lajk 16⁰⁰ Zakochaj się w Polsce 16³⁰ Apetyt na życie(2) – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Pogoda na piątek – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy 19²⁵ Baw się słowami 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Pogoda – Sport 20³⁹ Felieton 20⁴⁵ Chichot losu – serial 21⁴⁰ Spis cudzołożnic – komedia 22⁵⁵ Program rozrywkowy 23⁵⁰ Pogoda na piątek – serial 0⁴⁵ Wiadomości 1²⁰ Zakochaj się w Polsce 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Święto Przemienienia Pańskiego

- To jest mój Syn umiłowany, Jego słuchajcie

(Mk 9,7)

et trans

figura eius

est ante eos